

LÅSMÄSTAREN byter namn!

Säkerhetsinstallatören

Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund, SLR

Låsmästaren

Nr 3-2014

Mårten Wallén
ny VD på SBSC

Sid 8

Låselever på
kurs hos Nivex

Sid 13

Tobias Eriksson
VD för Swesafe

Sid 14

ELF Convention
i Florens

Sid 18

Skydd 2014

Många och intressanta talare
på Sweseecs talartorg

**Världsnamn inom
arenasäkerhet på plats**

Sid 30

Nyhet !

Gege pExtra+

Den nya generationen med ännu fler fördelar!

Vi följer nu upp succén med Gege pExtra och lanserar nya **Gege pExtra+**

- Juridiska skydd till 2032 på nyckel och cylinder
- Förhöjt dyrk- och manipulationsskydd på alla cylindrar som kan ingå i Godkänd Låsenhet enligt SS3522
- Nycklar i nickeltestat materiel som tillval
- Flexibel hantering för standardcylindrar

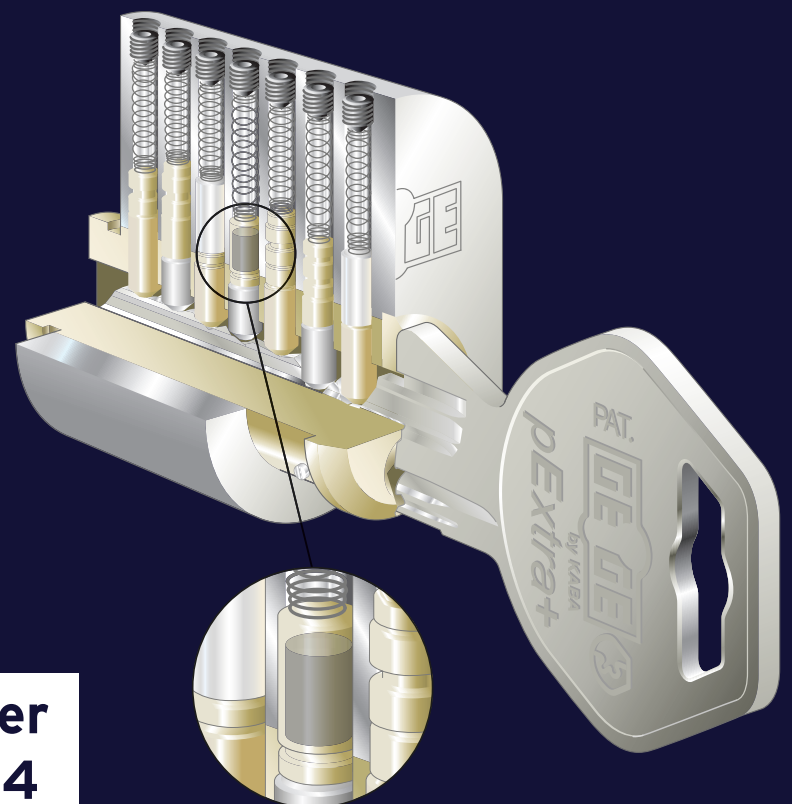

BEYOND SECURITY

KABA®

Givetvis finns alla tidigare fördelar med på den nya generationen - exempelvis:

- Flex-funktionen ger möjlighet att få ny generation av nycklar utan låsbyte !
- Flat-delad nyckel som ger mjuk och fin gång i cylindern samt förlänger livslängden på både nyckel och cylinder
- QL-funktionen förhöjer manipulations-skyddet och säkerställer cylinderns funktioner

**Besök gärna vår monter
A06:30 på Skydd 2014**

Locking
systems

www.kaba.se

SÄKERHETS- INSTALLATÖREN

Utges av: Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund, SLR
Besöksadress: Transportvägen 9,
117 43 Stockholm

Ansvarig utgivare: Mats Moberg
E-post: mats@slr.se

Annonser: Erik Fahlander
E-post: erik@slr.se

Kansli: Susanne Dahlborg
E-post: kansli@slr.se

Tel: 08-721 40 55
Fax: 08-721 40 56

Redaktionell produktion:
Cicero Tryck & Media
Redaktör: Stefan Löfgren
E-post: stefan@cicerotryck.se
Tel: 08-641 37 77

Repro & layout: Cicero Tryck & Media
E-post: info@cicerotryck.se
Tel: 08-641 37 77

Tryck: DanagårdLiTHO AB,
Ödeshög 2014

Upplaga: 11 600 ex

ISSN 2001-791X

OM SLR

Förbundsordförande:

Benny Jansson

Förbundsdirektör:

Mats Moberg

Hemsida: www.slr.se

Sveriges Lås och Säkerhetsleverantörers Riksförbund, SLR, är en rikstäckande organisation för låsmästare från Trelleborg till Kiruna. SLR har 149 medlemsföretag med 49 filialer och totalt 198 säkerhetsbutiker spridda över hela landet.

SLR är anslutet till SWESEC (Svenska Säkerhetsföretag), European Locksmith Federation samt Företagarnas Riksorganisation. SLR bildades 1955 och har i samarbete med bland annat Svenska Stöldskyddsföreningen, SSF, och Svensk Brand och Säkerhetscertifiering, SBSC, utarbetat regelverk och krav för auktorisation samt tredjeparts-certifiering av verksamheten.

SÄKERHET I HEMMET

Som privatkonsument får du massor av tips och råd om du besöker sidan www.sakerhetihemmet.se. Där får du råd och tips rörande skydd av bostad, fordon, fritidhus eller båt. Råden är baserade på erfarna låsmedlers gedigna kunskaper inom säkerhetsområdet.

LEDAREN Mats Moberg

Frihandel och öppna dörrar

Strax efter andra världskriget startade sex länder i Europa ett samarbete om kol- och stålproduktion, det blev grunden till dagens EU. Det viktigaste motivet till samarbetet då var att säkra freden i Europa. Nu drygt 60 år senare består EU av 28 länder som samarbetar inom många områden.

Några exempel är den inre marknaden med fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital, miljöfrågor och den gemensamma valutan, euron.

1985 togs den så kallade "vitboken" fram med 310 åtgärder för att skapa en inre marknad utan hinder för flödet av varor, tjänster, kapital och personer. Med detta som bakgrund satte så småningom arbetet med gemensamma standarder fart och EN standards började tas fram för att underlätta bland annat flödet av varor.

Gemensamma standards i Europa är en lysande tanke och fungerar i de flesta fall utmärkt.

Men det finns några problem!

Det är inte alltid lätt att snabbt ändra från nationella och traditionella regler till gemensamma och nya. (Se bara på USA och Storbritannien som fortfarande många gånger använder exempelvis tum-mått i stället för millimeter trots att en övergång pågått i snart 50 år!)

I Sverige har vi inom säkerhetsområdet under flera år arbetat in EN och en stor del av de standarder som används inom säkerhet är i dag SS-EN standards. Men det finns fallgropar som man måste se upp med, ett exempel är dörrar där vi får många frågor från olika led.

Förr provades dörr och lås tillsammans och fick då en dörrklass enligt den nu ersatta standarden SS 817345. När man provade enligt SS 817345 krävdes det minst en godkänd låsenhet (GLE) monterad i dörren vid provet. Dörren kunde då saluföras som till exempel en Klass 2 dörr, avsedd för lägenhet. När en kund beställde en säkerhetsdörr så levererades dörren alltid med minst en GLE beroende på klass. Med minst en GLE monterad så uppfyllde dörren automatiskt Skyddsklass 1 enligt SSF 200 "Regler för mekaniskt inbrottsskydd". (SSF 200 och dess skyddsklasser används som grund i alla försäkringsbolags villkor).

I november 2011 gavs en ny standard ut, SS-EN 1627 "Dörrar, fönster, hängande glasfasader, galler och jalousier – Inbrottsskydd – Krav och klassindelning". En standard avsedd att användas inom hela EU. Eftersom Sverige och övriga EU länder inte tillåts ha egna standarder som krockar med EN-standarder, alltså standarder som handlar om samma sak, så drogs den Svenska SS 817345 in och upphörde att gälla.

Över en natt försvann den provmetod och den metod för att bedöma säkerhetsdörrar som alla känt till sedan länge. Vad var det då som ändrats? Jo i den nya SS-EN 1627 kan man prova en dörr utan en GLE och ändå få den klassad!

Detta beror på att i den nya standarden är det enbart dörrrens prestanda som är det viktigaste, vad det sitter för lås i dörren är mindre viktigt. Man måste numera kontrollera och i många fall uppge vid beställningen att man vill ha en GLE monterad, man riskerar annars i värsta fall att få en jättefin dörr men med ett monterat innerdörrlås. Ett sådant lås uppfyller självklart inte försäkringskravet!

Hänglås provade efter en dörrstandard!

Det finns också en del missförstånd runt om i Europa vad SS-EN 1627 avser, det har till och med dykt upp hänglås och fönsterlås från

utlandet som är provade efter standarden. SS-EN 1627, är som titeln säger, till för provning av dörrar, fönster, hängande glasfasader, galler och jalousier.

Ett annat och stort problem är att EN standard saknar krav på dyrkning och manipulation något som vi i Norden och speciellt i Sverige sett som ett mycket viktigt krav. Försäkringsvillkor med mera i Norden är skrivna med utgångspunkt från att produkterna provats mot sådana angrepp vilket innebär att vi ibland måste ha tilläggskrav till EN standards.

Vi närmar oss ett Europa med enklare regler för handel med produkter och tjänster men nationella särkrav kommer fortfarande att behövas under en lång tid framöver. Rådgör alltid med ett auktoriserat låsmeds företag, medlem i SLR, innan köp av en dörr enligt SS-EN 1627, ett öppet Europa är bra men inte öppna dörrar!

Mats Moberg, förbundsdirektör

"Vi närmar oss ett Europa med enklare regler"

www.prodib.se

SILCA SPEED

- Cylindermaskin snabb, kompakt, precis och användarvänlig.

Nya artiklar på SLR – medlemsbutik

Batteridekaler

Dörrdekaler

Plomberingsdekaler

Bärkassar

Lagförslag med vandelskontrollförbud!

En utredning som tillsattes 2013 på uppdrag av regeringen föreslår en ny lag om att det ska vara förbjudet för arbetsgivare att utan författningsstöd begära att arbetssökande visar upp utdrag ur belastningsregistret. En arbetsgivare som bryter mot förbudet får betala skadestånd.

Utredningen konstaterar:

✓ Att antalet utdrag från belastningsregistret har ökat kraftigt de senaste tio åren. *

Egen kommentar: Från cirka 40 000 utdrag 2003 till cirka 223 000 utdrag 2013.

✓ Att det till stor del är utdrag som begärs av arbetsgivare inför anställning vilket innebär ett inte avsett utnyttjande av utdragen.

✓ Att arbetsgivarnas förfarande innebär en kränkning av arbetssökandes personliga integritet.

✓ Att det med hänsyn till dömda personers möjlighet att återanpassa sig i samhället är viktigt att arbetsgivares registerkontroll begränsas.

Författningsreglerad registerkontroll i arbetslivet bör enligt utredningen i princip endast vara tillåtlig för att skydda allmänna intressen och utsatta personer. Utredningen har prövat behovet av reglerad registerkontroll inom olika samhällssektorer men inte funnit skäl att föreslå undantag från det föreslagna förbudet.

Utredningens förslag påverkar inte den gällande regleringen kring författningsreglerad registerkontroll för personer som exempelvis arbetar med barn inom skola och förskola. *

Lås & Säkerhetsbranschen påverkas av förslaget!

Omfattas inte då Lås & Säkerhetsbranschen av författningsreglerad registerkontroll?

Företag med tillstånd från polismyndigheten att centrallansluta larm har rätt att med åberopande av Larmlagen begära in registerutdrag direkt från Rikspolisstyrelsen (RPS).

Låssmedsföretag omfattas i nuläget inte av författningsreglerad registerkontroll.

Renodlade SLR-låssmedsföretag har i enlighet med SLR:s policydokument hittills utnyttjat möjligheten att den arbetssökande beställer ett registerutdrag från Rikspolisstyrelsens brotts- och belastningsregister. Detta överlämnas i öppnat kuvert till det aktuella företaget.

Varför öppnat? RPS har bestämt att utdraget inte ska kunna utgöra ett straffrihetsbevis och därför har man valt

"Lås- & Säkerhetsbranschen kommer att påverkas av förslaget"

att inte göra någon sidnumrering. Det innebär att det på missivet (första sidan) inte framgår hur många underliggande sidor det finns. Konsekvensen av detta blir, att om det öppnas av den sökande, kan hen lätt plocka bort de sidor som hen inte vill visa upp.

Borde inte utredningen kommit fram till att låssmeder ska omfattas av författningsreglerad registerkontroll i samband med föreslagna lagändring?!

Man kan tycka att det är skäligt att anta att allmänheten och låssmedens övriga kunder förutsätter och förväntar sig att arbetet hos en låssmed utförs av vandelskontrollerad personal.

Utredarna har häpnadsväckande nog kommit fram till följande:

"Behovet av reglerad registerkontroll har prövats avseende låssmeder, finansiella företag, taxi, hälso- och sjukvården samt vård

och omsorg. Vi har emellertid inte funnit tillräckliga skäl för att föreslå några undantag från förbudet från registerkontroll inom dessa verksamheter." *

Motiveringen till detta är följande:

"Vi anser att det i och för sig kan finnas ett allmänt intresse av att ställa höga krav på laglydnad och lämplighet då det gäller anställda hos ett låssmedsföretag. Vi anser dock inte att det kan betraktas som ett samhällsintresse av den vikt som gäller beträffande larminstallationsföretag och bevakningsföretag. Låssmedsföretagens roll i det brottsförebyggande och brottsbeivrande arbetet måste anses som mer begränsad. Skälen för en författningsreglerad registerkontroll är enligt vår mening inte så starka att bestämmelser om detta bör införas." *

Slutsatsen är att samhällsintresset vad gäller laglydnad och lämplighet, är mindre för personal som tillverkar och installerar lås och nycklar än för dem som installerar larm.

Inom SLR vänder vi oss bestämt emot detta och anser att det är en ologisk slutsats som måste bero på okunskap om vilka konsekvenser det skulle kunna bli med otillbörlig hantering av nycklar och koder och otillbörligt utnyttjande av den kännedom om lås och säkerhetssystem som en låssmed har.

Självklart ska låssmedsföretagens personal omfattas av vandelskontroll.

Tyvärr är inte SLR remissinstans för förslaget. (Remisstiden går ut i november 2014)

Vår paraplyorganisation Swesec är dock remissinstans och Swesec:s styrelse, där undertecknad ingår, har beslutat att i remissvar begära att de delar av säkerhetsbranschen som inte redan har möjlighet att begära registerutdrag bereds möjlighet till författningsreglerad registerkontroll om den nya lagen genomförs.

Skydd 2014

Sist men inte minst vill jag puffa för ett besök på Skydd 2014 i oktober.

Tillverkarna kommer att presentera en hel del spännande nyheter och det kostnadsfria seminarieprogrammet är omfattande och intressant.

Missa inte heller att anmäla dig till Skydd-banketten som Swesec i år är värd för.

Nanne Grönvall och Lady B Goode står för den musikaliska underhållningen.

Svenska Säkerhetsföretag (Swesec) kommer att ha en stor monter där SLR som delbranchförbund ställer ut!

Väl mött på Skydd 2014!

* Statens Offentliga Utredningar SOU 2014:48 – Registerutdrag i arbetslivet – juni 2014.

www.prodig.se

SILCA UNOCODE 199

- Cylindermaskin för bil, mc och båtnycklar med optisk läsare.

Swesafe bygger starka team för framtiden. Vill du vara med?

Swesafe är en av Sveriges ledande leverantörer av lås-, larm- och säkerhetslösningar. Nu söker vi:

**Arbetsledare
Butiks- och verkstadspersonal
Larmtekniker
Låstekniker
Projektörer
Projektledare
Säljare**

Gedigen erfarenhet från säkerhetsbranschen är ett grundkrav för samtliga tjänster.

Vår starka utveckling öppnar möjligheter för nya, erfarna, kompetenta, självständiga och drivna medarbetare. Möter du kvalifikationerna och vill bidra till din egen utveckling och Swesafes fortsatta framgång? Skicka din ansökan med CV och personlig presentation till: ansokan@swesafe.se Om du har frågor, ring 021-13 36 27. Välkommen med din ansökan nu.

Blivande anställda kontrolleras i Polisens brottsregister. För vissa tjänster sker en utökad personlig bakgrunds kontroll.

SWESAFE®
LÅST, LARMAT, SKYDDAT

www.swesafe.se

Michael Prietzel med elever på besök.

Branschen behöver elever från gymnasieprogrammen

Många ägare till säkerhetsföretag ser att det finns goda möjligheter till att växa och anställa fler medarbetare. Självklart så är det varje företagares dröm att hitta en färdigutbildad säkerhetstekniker med lång arbetslivserfarenhet och stor produktkännedom. Men så ser inte alltid verkligheten ut. Det blir allt svårare för alla branscher att rekrytera personal, många går arbetslösa men det saknas ändå personal i de flesta yrken. Mer utbildning och speciellt yrkesutbildning krävs, dessvärre så saknas det även lärare. Inför skolstarten hösten 2014 saknades det cirka 2 000 behöriga lärare!

Text: Mats Moberg
Foto: Sara Dahlborg

SLR har sedan många år ett eget gymnasieprogram för Låssmed. Utbildningen bedrivs på ett antal or-

ter runt om i landet och mellan 20–30 elever söker denna utbildning varje år. Vi har genom åren, i olika reportage i Säkerhetsinstallatören, berättat om vår utbildning och de duktiga lärare som driver dessa.

Det är av största vikt att dessa elever får tillgång till praktikplatser för att kunna genomföra utbildningen. Man lär sig mycket mer när man gör saker på en arbetsplats än om man står inne i skolans verkstad. Ute i arbetslivet finns den senaste tekniken och man får göra saker som är omöjliga att simulera i skolan samtidigt som man bygger upp ett kontaktnät i yrkeslivet.

Att ta emot en praktikant är oftast mycket värdefullt och leder i många fall till en framtida anställning. Under praktiken lär båda parter känna varandra och eleven blir väl insatt i alla rutiner och hur arbetet går till på just det företaget.

Men att handleda en praktikant på en arbetsplats kräver tid och engagemang från alla parter, något som i dagens samhälle blivit allt svårare då allt ska gå snabbt och helst generera intäkt från dag ett. Statsmakterna har uppmärksammat detta problem och under 2014 infördes bland annat en kraftigt ökad ersättning till dem som tar emot praktikanter.

Låselever från Stockholms Praktiska gymnasium var vid skolstarten på en traditionsenlig informationsträff på SLRs kansli.

Det har blivit en trevlig och uppskattad tradition att eleverna på Stockholms Praktiska gymnasium börjar terminen med ett besök på SLRs kansli.

Vid besöket informeras de om vad SLR är och gör, bland annat när det gäller utbildningar. De får tillfälle att ställa frågor och bekanta sig med våra läroböcker. Att det dessutom serveras glass vid dessa studiebesök gör inte saken värre!

KASSASKÅPSNYCKELTILLVERKARSPECIALISTEN

Vi tillverkar alla typer av kassaskåpsnycklar. Speciellt Rosengrens nycklar och lås.
Vi utför öppningar och reparationer. Försäljning av nya och begagnade skåp.
Samma expertis under nya flaggor.

Hemsida med begagnade skåp:
www.sesamlas.se

Första Långgatan 18
413 28 Göteborg
031-380 68 00

NOKAS

www.nokas.se

Nya produkter kräver ny utbildning

Mingel på fikaraster viktigt för kunskapsutbyte samt alianser.

Dags för utbildning! 27–29 januari 2015 öppnar portarna traditionsenligt för det årliga "SLR Utbildningsdagar". Platsen är Arlanda stad.

Text: Mats Moberg
Foto: SLR arkiv

Utbudet av kurser på våra utbildningsdagar är svårslaget. Det blir allt från ledarskapsutbildning och regelverk till upphandlingsjuridik och teknik samlat under ett och samma tak. Programmet är snart klart och kommer att distribueras ut så fort tryckfärgen torkat, den finns då även att se på vår hemsida www.slr.se.

Frågor runt konsumentjuridik och entreprenadjuridik kommer att belysas extra. Även information om nya standarder, lagar och förordningar samt olika produktinformationer står på schemat.

Värdförvaringsteknikerna inom SLR, sektion SHG, har en full dag med bland annat utbildning i regelverk och produktnyheter. Preparandkurs för Gesäll Låssmed kommer som vanligt att hållas och givetvis kurser i projektering och företagande. SLR har under 2014 arbetat fram riktlinjer för gesällbrev för inbrottslarmstekniker.

Vår förhoppning är att kunna köra en preparandkurs även i detta ämne på utbildningsdagarna 2015 men det hela beror på om vi hinner få allt klart nu under hösten.

Utbildning och fortbildning är ett måste, säkerhetsbranschen är en av de mest tekniktäta branscherna. Inom området inbrottskydd finns det mängder av lagar, standarder, produkter och artiklar som man måste ha kunskap om. Inom elektromekaniken kommer det nästan dagligen nya produkter och utbudet av mjukvarustyrda produkter ökar snabbt.

Den nya tekniken innebär, förutom nya möjligheter, dessvärre även nya risker. Vi läser allt oftare om identitetsstöld, datorintrång, skumma mobilappar som har elaka program som kan arbeta i bakgrunden.

Kameror i CCTV-utrustningar har man ofta bra koll på i dag men allt fler produkter utrustas med kameror, uppkopplade mot internet, TV-apparater, surfplattor med mera. Hur ser skyddet ut på de produkterna och hur enkelt är det för någon obehörig att komma åt information via dem? Det är mycket viktigt att hålla sig uppdaterad inom den nya tekniken och hur man skyddar sig mot oönskade intrång i produkter och dataprogram.

Nu är inte utbildningar enbart till för att lära, det är minst lika viktigt att träffa kollegor och utbyta erfarenheter samt bygga alianser.

Vi kommer att få se en ökad specialisering inom vår bransch där företagen inriktar spetskompetensen på en viss typ av produkter eller område. Detta är en naturlig utveckling då den breda produktfloran omöjliggör att man ska kunna allt, och då behövs alianserna och samarbetet mellan medlemsföretagen.

Därför är även tiden utanför de schemalagda kurserna väl så viktig och vi kommer som vanligt att anordna kvällsaktiviteter under trevliga former för social tid och trevligt umgänge.

Våra utbildningsdagar och det rika kursutbudet, till mycket humana priser, är unika för en bransch av vår storlek. Allt detta är enbart möjligt att genomföra tack vare det stora intresset för utbildning som finns bland SLRs medlemmar.

Missa inte kommande utbildningsdagar och markera redan nu i almanackan 27–29 januari 2015.

Detaljerad kursplan med all information kommer inom kort! ■

Både praktiska och teoretiska kurser står på programmet.

Kurs i dörrautomatiker.

– SLRs kursutbud är svårslaget!

Elkunskaper blir allt viktigare då utbudet av elektromekaniska produkter ökar kraftigt.

Anmäl dig och ditt företag

SLR Utbildningsdagar 27-29 januari 2015.
Mer information på www.slr.se

www.prodib.se

SILCA 399 EVO

- Nyckelfräsmaskin för cylinder, bil, mc och båtnycklar.

HOPPE®
Ta nya grepp.

serie Houston

serie Los Angeles

Modern design i mässing: Kvadratformade rosetter för eleganta tidlösa handtag

Houston och Los Angeles är två nya moderna serier i mässing från HOPPE. De utmärker sig genom sin minimalistiska, moderna design med markant kvadratformade rosetter. En harmonisk kombination av elegans och tidlös, modern design!

Naturligtvis medföljer: HOPPE Kwick-i-Sprint fastsättning, 10 års funktionsgaranti och Resista® – HOPPE's ytskyddsgaranti.

HOPPE AG · Östergatan 16 · 434 30 Kungsbacka · Tel. 0300-177 23 · Fax 0300-177 24 · info.skandi@hoppe.com · www.hoppe.com

på alla HOPPE
dörr- och fönsterhandtag!

Nya utmaningar lockar för nya VD-n

Sedan den 9 juni har SBSC en ny VD, Mårten Wallén. Med sin gedigna bakgrund som sektionschef inom den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten MUST ser han fram emot nya utmaningar.

På cykeläventyr.

Naturfantast. Naturliv är ett måste för SBSCs nye VD Mårten Wallén.

Mårten Wallén

Text: Mats Moberg

Foto: Mårten Wallén & Mats Moberg

Mårten Wallén har inte hunnit göra så många veckor på SBSC när Säkerhetsinstallatören gör denna intervju i början av september. Men han har ändå hunnit få en inblick i verksamheten.

– Det är kul att se att de kontroller vi gjorde på MUST och de revisioner som SBSC gör har mycket gemensamt. Personalen på SBSC

är också mycket kompetent och med erfarenhet från olika områden vilket gör att de är specialister inom sina områden, säger Mårten.

– Kvalitetsrutinerna är däremot helt annorlunda vid SBSC och mycket mer omfattande. Här på SBSC är de mer detaljerade och objektstyrda och anpassade efter våra olika certifieringsområden.

Vad var det som fick dig att nappa på erbjudandet som VD för SBSC?

– Jag har alltid varit intresserad av och gillat säkerhetsfrågor. Jag arbetade med militär säkerhet i tio år och ville prova på arbetet inom den privata sektorn. Att arbeta i en koncern inom den privata sektorn innebär mindre byråkrati samt snabbare beslutsvägar. Det ska bli spännande att få träffa fler kunder, lära mer om SBSCs arbetsmetoder, vara med på insynningar och fabrikskontroller.

Vad förväntar du dig av arbetet och har du hunnit se några utmaningar?

– Det första jag gör nu är att lyssna in vad olika företrädare för branschen, kunder och personal har för åsikter och önskemål. Det är ett måste för att förstå verksamheten och sedan kunna utveckla saker vidare.

– Det som är en utmaning framöver tror jag är att få våra kunders kunder

att helt förstå vad ett certifikat innebär med avseende på kompetens och aktuell kunskap. En annan utmaning är att vi måste få behålla de svenska krav vi har på säkerhet. Krav som under många år tagits fram i samarbete med bland annat försäkringsbolag och branschen. Europaanormer (EN-standarder) saknar ofta bland annat de manipulations- och dyrkningskrav som vi i Sverige anser viktiga för inbrottssäkerheten. Ett annat

område som jag tidigare jobbade med är säkerhetsskyddslagen. Den är nu under revidering och kommer sannolikt ställa ökade krav på flera aktörer än tidigare.

– En annan utmaning, som jag noterat efter att jag börjat här på SBSC, är att få myndighetsvärlden att bättre inse nyttan av certifierade verksamheter och att få dem att själva ställa krav på exempelvis personcertifiering i sin interna verksamhet. Det finns mycket att göra där, till exempel när en myndighet hyr in konsulter i dag så är ofta kraven gällande kompetens och säkerhet bristande. Här kan rutiner enligt certifierade system och personer komma till stor nytta.

Mårten älskar natur- och friluftsliv och är inte främmande för utmaningar. Han har tidigare varit auktoriserad klätterinstruktör i Svenska Klätterförbundet och har klättrat lite överallt i världen, men nu blir det lite mindre klättring då barnen går i första hand. Han cykelpendlar gärna och har även deltagit i BMM (Björkliden Arctic Mountain Marathon) som är en tvådagars fjällorientering för tvåmannalag med övernattnings på fjället.

Mårten har som sagt bara börjat på sin nya post och vi får återkomma till honom längre fram. ■

Kopplar gärna av med jakt och fiske

Namn: Mårten Wallén.

Ålder: 47 år.

Bor: i Nacka, Skuru i en bostadsrätt.

Familj: Änkeman med fyra barn, 7–14 år.

Utbildning: Officersutbildning och var överstelöjtnant i Försvarsmakten.

Bakgrund: Uppväxt i Arvidsjaur där pappan var officer. Gjorde värnplikt i Kiruna och arbetade sedan som officer i Arvidsjaur i 15 år. 2002 gick han chefsprogram i två år och sen började han på MUST i Stockholm som sektionschef för Informationssäkerhetssektionen vid Säkerhetskontoret. Arbetet omfattade strategisk ledning av informationssäkerhet, IT-säkerhet, fysiskt skydd, generella säkerhetsskyddsavtal samt utbildning och information rörande säkerhets-

skydd inom Försvarsmakten. Arbetet innebar också att genomföra eller leda säkerhetsskyddskontroller, både i Sverige och utomlands. Mårten har bland annat genomfört kontroller av den svenska utlandsstyrkan i Liberia och Kosovo, av ubåten Gotland i San Diego och av försvarsavdelningen i Washington.

Intressen: Barnen, friluftsliv, jakt fiske och foto.

"När nyckelkontroll är avgörande"

www.assa.se/traka

Traka nyckelskåp alltid tillgängliga nycklar

Traka är en serie avancerade, elektroniska nyckelskåp som automatiskt registrerar vilka nycklar som hämtas och lämnas samt vem som utför lånet. Nyckelskåpet registrerar även datum och tid för händelsen.

Elektroniska nyckelskåp används inom alla olika typer av verksamheter som har behov av nyckelkontroll, exempelvis; sjukhus, flygplatser, transportföretag, kommuner, industriföretag och räddningstjänst.

- SMS eller e-mail av händelseloggar
- Fjärröppning av nyckelskåpet från en ledningscentral
- Administreras via PC, flera skåp kan anslutas till ett system
- Möjlighet att styra behörigheter över dagar och tid
- Traka nyckelskåp finns i tre storlekar

Läs mer på assa.se/traka eller ring 016-17 70 00

ASSA®
ASSA ABLOY

ASSA ABLOY, the global leader
in door opening solutions

Snabbguide: Passerkontrollsystem, kort, taggar och läsarteknik

Fler och fler passerkontrollsystem (i dagligt tal passersystem) installeras runt om i landet och det är inte enbart på företag eller stora offentliga arbetsplatser som detta görs. Allt fler flerfamiljshus, båt-klubbar med mera förses numera med någon form av passerkontrollsystem. Oftast styr passerkontrollsystemet ett elektromekaniskt lås eller slutbleck som får en "öppnarsignal" från till exempel en kortläsare. Men en mängd varianter och olika tekniska lösningar förekommer. (OBS! Enligt standard för passerkontrollsystem är själva låset inte en del av systemet).

Text: Mats Moberg

Bilder: Från SLR lärobok i elektromekanik

Vi använder oftast ordet kortläsare men det kan vara en anordning som läser av andra media än kort, till exempel en tagg, signal eller biometri.

Det finns många fördelar för användaren med dessa system men det finns också saker som man måste beakta innan ett val av system görs. Kanske omöjliggörs användning av vissa av dessa system på grund av de inbrottskrav eller brand- och utrymningskrav som ställs.

Passerkontrollsystem kan vara av typen Standalone (Offline) eller sammankopplas i ett nätverksbaserat system (Online). Det finns även "hybrid"-system där offline och online-enheter integreras i samma system.

Standalone enheter används oftast på innerdörrar där kraven på säkerheten är lägre och kostnaden för online skulle bli onödigt stor (lång kabeldragning med mera).

Standalone kortläsare för montage direkt på dörren är enheter som monteras på dörrbladet och som består av inre och yttre skyltar med trycke. All elektronik och intelligens är inbyggda i insidans skylt. Det behövs inga kablar vid montering av denna typ av produkt. Enheterna kan i de flesta fall eftermonteras på befintliga mekaniska låshus. Installationen är mycket enkel. Enheterna är normalt avsedda för invändig dörrmiljö, utan några speciella säkerhetskrav och använder batterier som strömkälla. Öppning med enheterna sker oftast med kort och/eller taggar. Mekanisk nyckel används vanligen endast för nödöppning från utsidan.

Standalone vägggläsare är enheter som monteras på väggen bredvid dörren, och ansluts till en elektrisk låsenhet, till exempel ett elektriskt slutbleck. Enheterna kräver ständig strömförsörjning och det måste förläggas kabel mellan alla komponenter i dörrmiljön. Enheterna kan antingen levereras med all elektronik och intelligens inbyggd i själva läsaren (kompaktmontage) eller med elektroniken i en separat kontrollenhet som placeras på insidan av dörren (delat montage). Den senare varianten ger högre säkerhet eftersom man inte kan manipulera läsaren från utsidan. Gemensamt för båda produkterna är att de fungerar lokalt vid dörren. De är inte anslutna med kabel till ett överordnat PCbaserat system (online).

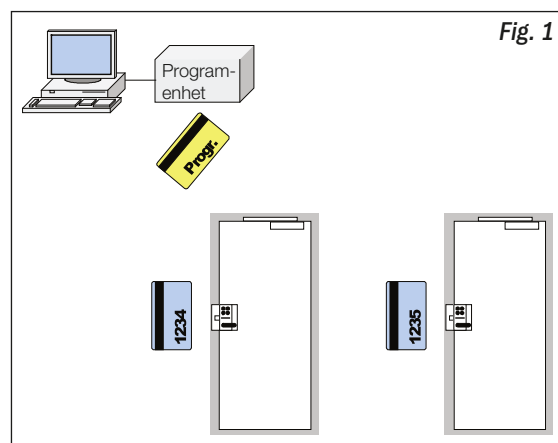
De enklaste standalone enheterna kännetecknas av att all programmering sker lokalt vid dörrarna med hjälp av programmeringskort och/eller knappsats.

De lite mer påkostade Standalone-enheter (kallas ibland Offline Standalone) har ofta flera och mer

avancerade funktioner än de enklaste Standalone. Programmeringen i dessa kan ske med hjälp av en handterminal eller kort som ger data från PC till dörrarna.

Flera modeller av Standalone och offline kan enkelt uppgraderas till att bli en del av ett PC-baserat online-system.

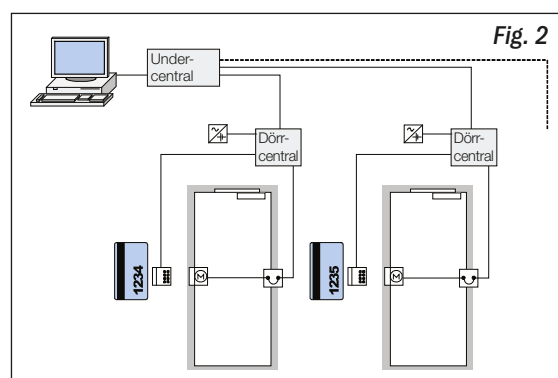
Det finns också **hybrid-system** där offline och online-enheter integreras i samma system, används till exempel om några dörrar i passerkontrollsystemet har lägre säkerhetskrav men man vill ha en tätare kommunikation med alla dörrar. Information till och från offline-enheter kan i dessa system överföras till exempel via användares kort/tagg genom att användaren vid in- och utpassering registrerar sig via en online läsare som läser in eller av ev förändringar och loggar på kortet/taggen. Det finns även system där offline enheterna kan kommunicera i realtid med online systemet via trådlös kommunikation.

Offline enheter (Fig. 1)

Oberoende enhet eller en enhet som är del av ett större system med en central programmering och kortlås/läsare utan kabelanslutning till programmeringsenheten.

- Information ligger lokalt (på PC eller central-enhet)
- PC behöver inte vara påslagen
- Ingen direkt kommunikation med centralenheten
- Beslut om tillträde fattas lokalt vid låset/dörren
- Lokal programmering av kodbärare
- Ändringar och uppdateringar görs t ex med kodkort/kodnycklar direkt på låsenheten
- Enkel installation eftersom det inte är nödvändigt med ledningsdragning till en central plats

Online enheter anslutna till nätverk (Fig. 2)

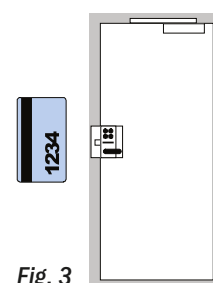
Enhet som ingår i ett större system med central programmering av kortläsare för alla lås via ett ledningsnät.

- Information ligger centralt
- Fast ansluten kommunikation med centralenheten

- Central programmering från PC
- Hög säkerhet
- Programmering centralt
- Beslut om tillträde görs centralt
- Uppdateringar, ändringar och loggar görs centralt
- Lätt att ta backup på system
- Data lagras i undercentraler som styr anläggningen
- Central PC eller server behöver inte vara påslagen
- Kostsammare installation med kablage

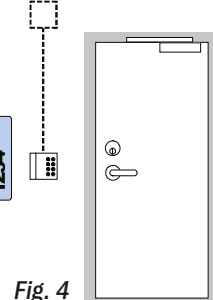
Kompakt montage (Fig. 3)

- All elektronik (och beslut) ligger i en kompakt enhet
- Rimlig elektronisk låsning
- Säkerheten är inte avgörande

Delat montage (Fig. 4)

- Elektronik ligger i en separat enhet i säkert område
- Kodlås/läsare på utsidan
- Säkerhet avgörande

Läsartyper och kodningsmetoder

Läsarteknik och typ av kodmedia bestämmer i stort sett den säkerhetsnivå som systemet håller. De vanligaste läsartyperna är knappsats (för PIN kod eller lösenord) och kortläsare med de olika varianterna slitsläsare, insticksläsare och beröringsfria läsare. Det finns också läsare för biometrisk avläsning så som hand, öga, ansikte och fingeravtryck men dessa är ganska ovanliga.

Magnetkort.

Olika typer av kodmedia - här är några: Magnetkort

Magnetkort är plastkort med en magnetremsa, vanligen i så kallat CR80 format. Magnetremsan innehåller normalt tre spår där man kan lägga in nödvändig information. Koden på magnetremsan är relativt enkla att kopiera så de bör användas tillsammans med en pinkod för verifiering. Lågt pris men även låg säkerhet.

Wiegand

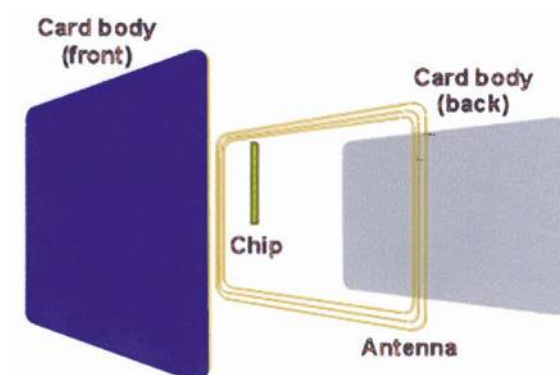
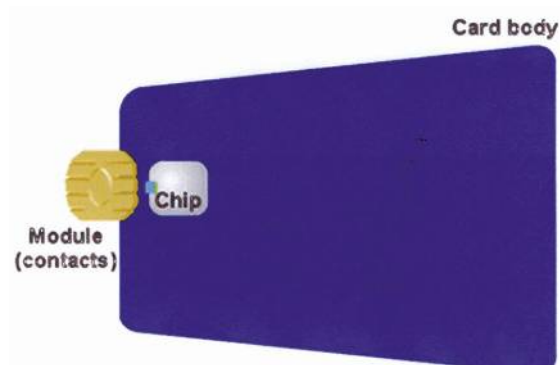
Wiegand är en teknologi som har funnits på marknaden i drygt 20 år. De traditionella korten ser ut som vanliga kreditkort, men i stället för en magnetremsa är det inbäddat tunna metalltrådar av magnetiskt material som är svåra att kopiera och som ligger osynligt inlagda i kortet. Kortet kan innehålla relativt stora mängder data. Koden avläses genom att man drar kortet i slitsläsare eller håller upp det mot en läsare.

RFID-system som används i etiketter för paket inom transportsektorn, i dag kanske den största användaren av tekniken.

RFID

RFID står för Radio Frequency IDentification, och fungerar med en liten radiotagg fastsatt i objektet som ska identifieras. Målet med RFID-lösningar är oftast att ge automatisk och pålitlig behandlingen av ett identifikationsnummer. Dessutom finns det RFID-taggar som kan lagra data och fungera som en trådlös lagringsenhet. För beröringsfri avläsning från några millimeter till (om de är batteridrivna) flera meters avstånd.

Smart kort för beröringsfri läsare. Antenn och chip är inbakat i kortet.

Smarta kort (smart card)

Smarta kort är ett samlingsbegrepp (och inte en särskild teknologi) på taggar eller kort som har en inbyggd elektronisk chip. Chipen kan vara av ren minnestyp eller en liten mikroprocessor som, förutom att lagra information, även kan utföra små beräkningar. Smarta kort är internationellt standardiserade enligt ISO 7816. Korten infördes först på 1980-talet och tar i dag marknad inom ständigt nya användningsområden. De ersätter magnetkorten, tack vare högre säkerhet och större datamängder. De finns för insticksläsare (plastkort) och för beröringsfria läsare (taggar).

EM

I flera år har EM (Electro Marine) varit den mest använda tekniken för beröringsfria kort och taggar. EM använder 125 kHz och passar bra där man inte har krav på säkerhet mot kopiering eller behov av kort och taggar med stor minneskapacitet. System som använder EM teknik läser normalt bara serienumret som ligger lagrat i ett inbyggt "datachip". Serienumret i standard EM-kort och taggar är inte krypterat och det är därför relativt enkelt att kopiera informationen. Om EM används i system för passerkontroll som kräver högre än medelhög säkerhet, rekommenderas att använda både pinkod och kort/tagg för att få tillträde. EM-kort kan levereras med kombinationsmöjlighet med andra tekniker i ett och samma kort. Det kan, till exempel, vara EM och magnetremsa, EM och Mifare eller EM, Mifare och magnetremsa. Dessutom kan korten fungera som ID-kort med foto och signatur.

EM-tag.

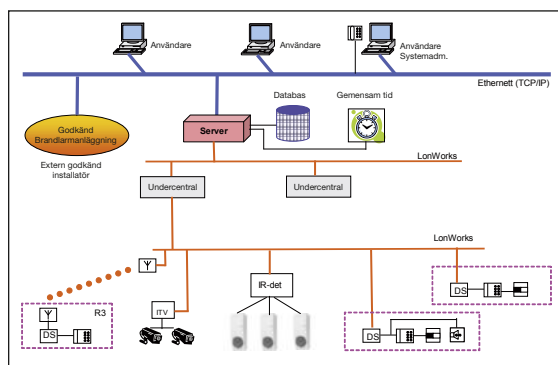
Mifare

Mifare är en teknik som har haft en stark tillväxt, och det är mycket som tyder på att detta kommer att bli en "standard" på marknaden för en lång tid framöver. I förhållande till EM har Mifare betydligt större minneskapacitet, vilket möjliggör flera olika applikationer på samma kort eller tagg. Dessutom har Mifare läs och skrivmöjlighet (Read & Write) som kan användas för att utbyta data mellan kort och läsare. Mifare kort och taggar finns i två varianter med olika minneskapacitet, 1k (byte) och 4k (byte). Gemensamt för bägge varianter är att det finns möjligheter för kryptering av sektorerna, vilket gör kopiering mycket svårt.

Integration av passersystem med andra system

Ett passersystem integreras ofta med andra system, först och främst med det elektromekaniska låssystemet. Men det är också lämpligt att integrera passersystemet med larm, CCTV, korttillverkning och andra system som besök och PC-inloggning.

Man kan också utöka passersystemet med funktioner för till exempel hiss, porttelefoni, slussar och webb-hantering.

Att tänka på vid planering/projektering av ett passersystem

- Vilka myndighetskrav finns till exempel brand- utrymnings- och tillgänglighetskrav (Se Not här intill)
- Vilka krav, från försäkringsbolag eller annan kravställare, finns på inbrottskyddet till exempel skyddsklass enligt SSF 200 eller larmklass enligt SSF 130)
- Personuppgiftslagen PuL

Vid installation av ett passersystem där personuppgifter lagras måste Datainspektionen underlättas. Det är viktigt att anställda eller boende informeras om, och accepterar att systemet som

används fungerar i enlighet med Datainspektionens regler och Personuppgiftslagen.

- Vilka dörrar/portar ska ingå i passersystemet och finns det olika säkerhetskrav på dessa.
- Vilka personer ska ha tillträde, till vilka dörrar, hur ofta och när
- Vilken läsarteknik och kodmedia ska användas för att uppfylla säkerhetskraven (kryptering, PIN-kod med mera)
- Drift, skötsel, service och underhåll – vem, hur ofta och vad

Dessa punkter ovan är bara några av de punkter som måste beaktas vid planeringen. Ett grundligt förarbete med riskbedömningar, hur passersystemet ska användas och av vilka med mera, lönar sig och påverkar kraftigt säkerheten, driftskostnader, funktion samt användarvänligheten.

Not. Elektromekanisk låsning gör det möjligt att fjärrstyra eller programmera låsningsfunktionen. De flesta elektromekaniska lås har en strömförsörjning för att fungera. Strömförsörjningen bör placeras i skyddat område för att undvika manipulation.

Det kan också vara nödvändigt med batteribackup för att säkerställa oavbruten drift av viktiga dörrar. Elektromekaniska lås har vanligtvis låscylindrar/låsvred som säkerställer öppning i händelse av strömavbrott. Låsen kan också förses med utrymningsbeslagning eller nödknapp när de används på utrymningsdörrar.

Standarder och säkerhet

Personuppgiftslagen (PuL, 1998:204) trädde i kraft 1998 och har till syfte att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. Personuppgiftslagen bygger på gemensamma regler som har beslutats inom EU, det så kallade dataskyddsdirektivet. Övriga EU-länder har alltså liknande skyddslagar. Mer information kring PuL och vad som är tillåtet och inte tillåtet finns på www.datainspektionen.se

Standarder

SS-EN 60839-11-1, utg 1:2014 Larmsystem - Passerkontrollsystem - Del 11-1: Fordringar på system och utrustning. SS-EN 60839-11-1 ersätter efter hand SS-EN 50133-1 utg 1:1997/A1:2003 Larmsystem - Passerkontrollsystem - Del 1: Systemfordringar.

Säkerhet, sabotage och kryptering

Om någon får tillgång till kabel och kan lyssna på data som går in i denna, kan de spela in (avlyssna) signaler/data. Om data är krypterad och kablar, dosor och kapslingar inte är åtkomliga kommer jobbet att bli svårare. Det är lämpligt att kortläsare, dörrkontrollenheter (DAC'ar), undercentraler och kablar är sabotageskyddade

Några begrepp

Passerkontrollsystem: "System som begränsar tillträde till säkerhetskontrollerade områden till enbart godkända användare" Ett passerkontrollsystem kan bestå av enkla fristående läsare (standalone) eller dataadministrerade system som kan byggas ut till flera tusen användare (nätverksbaserat online), som identifierar personer och ger dem tillträde. Sådan identifikation kan vara kort, nyckelbrickor, elektromekaniska nycklar, pinkoder och biometrisk teknik.

Det är skillnad på fysisk och logisk behörighetskontroll. Med fysisk behörighetskontroll avses att reglera persontrafik eller tillträde i ett avgränsat område eller byggnad samt att kunna ingripa, omedelbart eller senare, vid eventuellt obehörigt intrångsförsök. Logisk behörighetskontroll är säkerhet i datorsystem mot hackning och liknande.

Elektroniska nyckelsystem/Elektronisk nyckel: Beteckningar som ibland används som alternativ för passerkontrollsystem, och skall inte förväxlas med "elektromekaniska cylindrar.

Om offline passerkontrollsystem – med Lena Kronborg Assa AB

För att få lite mer information kring offline system bad vi Lena Kronborg om hjälp. Lena jobbar som produktchef på Assa AB med ansvar för vad hon själv brukar beskriva "allt batteridrivet som styrs med kort".

tioner. Då sortimentet innehåller många typer av läsare kan man erbjuda flexibla lösningar utifrån kundernas behov.

Vi har installerat hos allt från stora kunder som redan har avancerade passersystem men vill komplettera med en kostnads-effektiv lösning på innerdörrarna och kunna använda samma kort, till företag och turistverksamheter som vill öka säkerheten men inte har behov av uppkopplade, avancerade system.

Hon började marknadsföra den typen av system redan i slutet av 1990-talet men få trodde då på den idén. Marknaden hade två inriktningar; antingen avancerade, integrerade passersystem eller mekaniska nycklar.

Det fanns inget mellanting mer än kodlås. Begreppet Offline passersystem skapades när man insåg att man kunde styra behörighet på ett annat sätt än via kabelanslutna läsare.

Offline passersystem som till exempel Smartair från ASSA, fyller i dag en viktig plats däremellan – såväl i funktion som kostnad. Och det ena utesluter inte det andra.

Lena brukar prata om anpassad säkerhet det vill säga rätt säkerhet på rätt dörr.

Vad är specifikt med offline passer-system som Smartair?

Offline system innebär att du inte behöver dra några kablar mellan läsare och programvara men trots det har de flesta funktioner som ett traditionellt passersystem.

Undantaget är direktkommunikation med programvaran då detta i stället sker med hjälp av passerkortet.

I alla typer av projekteringar, får man bedöma vilken typ av säkerhet man har behov av på respektive dörr, man kanske inte har behov av loggar i realtid på ett förråd eller en skolsal men man vill kunna läsa ut dem om något hänt.

Och framför allt kunna använda samma kort eller tagg till alla dörrar och kunna spärra dem.

De flesta läsarna i sortimentet är batteridrivna vilket gör att man inte heller behöver koppla in ström till dörren eller göra några hål i dörr eller karm, bara byta ut den mekaniska cylindern.

Vill man kan man dock komplettera med nätverksanslutna enheter som uppdaterar behörighet på ett säkert och effektivt sätt och även kan styra dörrar men det är inget krav för systemets funktion.

Var passar denna typ av system bäst?

Många gånger förväxlar man denna typ av läsare med batteridrivna kodlås vilket är felaktigt.

I Smartair finns många funktioner för behörighet, schema och loggfunk-

Krävs det mycket ny kunskap för att installera en offline lösning typ Smartair?

Som med alla system krävs det en grundkunskap, men vid framtagning av systemet har vi utgått från Låssmedens kunskap och därför utvecklat programvaran som ett låsschema, det blir stor igenkänning.

Läsarna är framtagna enligt Svensk standard vilket gör installationen snabb och enkel, nu har vi även en dörrmonterad läsare där man inte behöver borra i dörren vilket underlättar ytterligare.

Dessutom blir den flyttbar vilket ger ökade affärsmöjligheter vid till exempel rotrenoveringar. Anpassade, tidsstyrda kort i stället för byggcylinder ger ökad säkerhet för både entreprenörer och hyresgäster.

Att ta steget från mekaniska lösningar till passersystem känns ibland lite stort. Kan ett offline system typ Smartair vara ett steg på vägen?

Absolut, systemuppläget är väldigt enkelt, liksom installationen. Varje läsare lever sedan sitt eget liv vilket innebär hög driftsäkerhet.

Alla stora sjukhus och företag har redan avancerade online system idag men det finns otroligt många mindre och medelstora verksamheter som vill kunna ta steget till ett passersystem.

För att göra det enkelt har vi paketerat allt man behöver för att driftsätta ett system i ett "Startpaket".

Det enda du behöver komplettera med är vilka läsare du vill ha samt hur många dörrar du vill kunna lägga upp i programvaran.

Det är vanligt att denna typ av system växer, då kan man enkelt uppdatera programvaran för fler dörrar. ■

Smartair dörr med tag och hand.

Stanley Security söker Låssmeder till Stockholm och Malmö

Nu utökar vi vår låsverksamhet ytterligare och söker därför initiativrika, självgående och erfarna låssmeder – en till Malmö och två till Stockholm.

Arbetsuppgifter:

Tjänsten innefattar traditionella låssmedsarbeten med inriktning mot företag och offentlig miljö. Erfarenhet av passage, inbrottslarm, svagström eller motsvarande är meriterade. Ser gärna att sökande har gesäll eller mästarbrev.

En förutsättning för anställning inom Stanley Security är att du som sökande får ett godkännande via kontroll hos Länsstyrelsen. För mer information om tjänsterna, kontakta Peter Andersson telefon 010-458 88 84, peter.andersson@sbdinc.com

Välkommen med din ansökan så fort som möjligt då vi vill tillsätta tjänsterna så snart som möjligt. Sista ansökningsdag är dock 10 oktober 2014. Tillträde efter överenskommelse.

Stanley Security Solutions

Stanley Security Solutions (fd Niscayah) är den största elektroniska säkerhetsleverantören i Europa som erbjuder innovativa helhetslösningar inom säkerhet och brandskydd. Stanley Security Solutions finns i 14 europeiska länder med över 6000 medarbetare och 200 000 kunder och ingår i Stanley Black & Decker koncernen.

Stanley Security Solutions erbjuder hela säkerhetskedjan, från riskanalys och säkerhetsteknisk design, till installation, driftsättning och underhåll. Genom moderna larmcentraltjänster erbjuds också virtuell bevakning och rondering samt krisjour.

STANLEY
Security Solutions

 NISCAYAH

Låselever på kurs hos Nivex AB

Vid de praktiska momenten krävs koncentration och noggrannhet för att det ska bli rätt.

Elever från Praktiska gymnasierna i Malmö, Göteborg, Stockholm och Helsingborg deltog i slutet av maj på de traditionella och uppskattade kursdagarna om värdeförvaring. Kursen anordnas av Nivex AB i Västra Frölunda där VD Håkan Dosé och hans team grillar de vetgiriga eleverna i grunderna runt värdeförvaring, högsäkerhetslås och nyckelförvaring.

Text: Mats Moberg

Foto: Tommy Fasth Praktiska Helsingborg

På kursen fick eleverna en inblick i det speciella området som kallas värdeförvaring och de lärde sig snabbt att det finns, förutom det allmänt kända "kassaskåpet", en mängd varianter av värdeförvaringsenheter. Man gick igenom definitioner och användningsområden för olika produkter och fick en snabb inblick i området mekaniska och elektroniska högsäkerhetslås. Det gavs en produktgenomgång av

värdeförvaringsenheter och nyckelskåp och eleverna fick även lära sig grunderna i att argumentera "rätt" i en säljsituation.

Det hela avslutades med ett teoretiskt prov där det gällde att minnas vad man lärt sig under kursdagen. Det var som vanligt en uppskattad kurs som ger eleverna en liten inblick i det område som kallas värdeförvaring och det finns säkert några bland de deltagande som fick "blodad tand" och som väljer att fortsätta utbilda sig inom området för att sedan kunna kalla sig värdeförvaringstekniker.

Vägen till värdeförvaringstekniker kräver lång erfarenhet och utbildning i flera steg som är uppdelad både som grundkurser samt löpande kurser. När så alla kurser och förberedelser är gjorda kan man efter en godkänd examination av ett så kallat ackrediterat organ (DNV, Det Norske Veritas eller SBSC, Svensk Brand och Säkerhetscertifiering AB) erhålla ett tredjepartscertifikat som intygar kunskaperna.

Certifierad värdeförvaringstekniker

✓ En certifierad värdeförvaringstekniker har bland annat all nödvändig kännedom om vilka lagar, regelverk och paragrafer som gäller för till exempel förvaring av vapen, datamedia och kontanter.

✓ En värdeförvaringstekniker, medlem i SLR, har unika kunskaper när det gäller komplexa helhetslösningar inom säkerhet. Med sin gedigna låssmedskunskap och specialistkunskaper inom högsäkerhetslås och värdeförvaring som bonus så kan du som kund känna dig trygg och förvissad om att du

får absolut bästa hjälp med svårare säkerhetsfrågor.

✓ Den kunskap om värdeförvaringsenheter och högsäkerhetslås som dessa medlemmar har är unik och absolut något du som kund och kravställare bör känna till. Inom SLR organiseras värdeförvaringsteknikerna i sektion SHG, Svenska Högsäkerhetsgruppen.

✓ Mer information om Värdeförvaring och Värdeförvaringstekniker hittar du på SLRs hemsida, www.slr.se under fliken "Värdeförvaring".

Väletablerat företag

Företaget etablerades år 1958 och finns på Synhållsgatan 14, Flatås, Västra Frölunda. Företaget marknadsför förvaringsenheter som dokumentskåp, datamediaskåp, stöldskyddsskåp, säkerhetsskåp, nyckelsäkerhetsskåp, vapensäkerhetsskåp, kassaskåp, värdeskåp, deponeringsskåp, inmurningsskåp, nyckelskåp, förvaringsboxar och förvaringsskåp samt högsäkerhetslås. Sortimentet marknadsförs bland annat genom SLR-ackrediterade låssmedsföretag och till deras kunder.

Både elektroniska- och mekaniska produkter ingår i de praktiska momenten.

VD Håkan Dosé informerar om företagets olika produkter.

Vid de teoretiska passen får eleverna bland annat lära sig vilka olika typer av värdeförvaringsenheter som finns.

Egen företagare redan när

Tobias vid kunddisken i den nya butiken. Swesafe huvudkontor är också placerat här sedan februari.

För drygt ett år sedan började Tobias Eriksson som VD i Swesafe AB. Det visade sig bli ett hektiskt och händelserikt år.

Text & Foto: Mats Moberg

– Ja, jag har ju varit på Swesafe sedan 2001 och de senaste åren har jag arbetat som distriktsansvarig. När jag hoppade på VD-jobbet så hade jag fortfarande mina gamla arbetsuppgifter kvar så det blev lite hektiskt den första tiden.

På jobbet som distriktschef fick Tobias tillfälle till mycket kontakt med anställda på de olika filialerna och med kunder, något som Tobias gillar. Nyfikenheten på att driva företag har han haft sedan tonåren. Därför behövde inte Tobias mycket tid till fundering när erbjudandet om VD-posten på Swesafe dök upp.

Du startade företag som 16-åring, hur gick det till?

– Jag kommer från en bakgrund där arbete alltid varit något självklart och naturligt. Från det att jag var runt nio år jobbade jag på lov och ledig tid med allt möjligt. Jag har alltid varit nyfiken och gillar teknik,

speciellt elektromekanik och elektroniska prylar. När jag fick tag på ett hemlarm i början på 1990-talet och började meka med det för att försöka förstå hur det fungerade så blev jag helt såld och insåg att detta var vad jag ville jobba med.

1992 startade Tobias sin larmfirma, parallellt med sina studier, och första installationen gjordes i föräldrahemmet. Hans kunnande spred sig runt i hemstaden Eskilstuna. Antalet kunder och firman växte, som mest hade Tobias tre anställda. 2001 var det dags att gå vidare och han började då på Swesafe. Där väcktes även nyfikenheten på de mekaniska och elektromekaniska produkterna.

– Ja, jag vill alltid förstå hur saker fungerar så ett och annat lås har skruvats isär under åren.

Klivet upp till VD, var det något som du funderade lite extra på inför den nya uppgiften?

– Eftersom jag varit så pass många år på företaget och med mitt arbete som distriktschef så var det inget som direkt överraskade eller kändes helt främmande med jobbet. Ja, förutom då arbetsbelast-

"Jag har alltid varit nyfiken och gillar teknik"

ningen som blev hög på grund av mitt dubbelarbete under den första tiden. Men jag funderade mycket på vilka åtgärder och vilka nya vägar som eventuellt kommer att krävas framöver för att fortsätta öka tillväxten, nya vägar till exempel genom aktiv bearbetning mot kund för att öka antal ramavtal. Nya

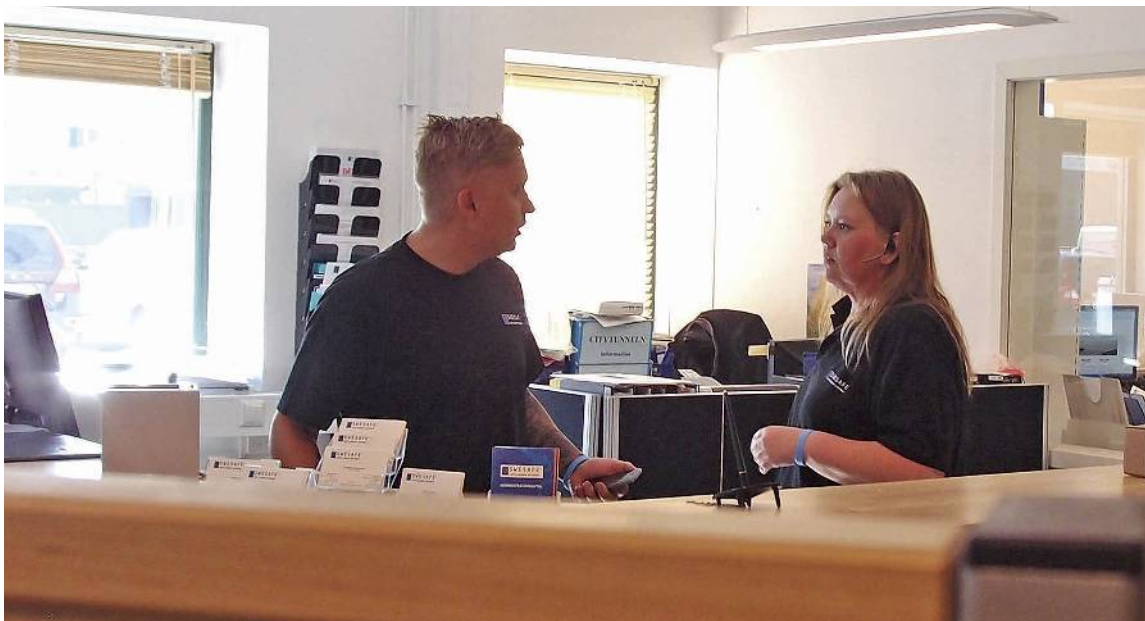
lokaliseringar, det är av största vikt att vi finns över hela landet för att kunna serva rikskunder.

Vi har nu en tigt ledningsgrupp där vi arbetar med bland annat dessa frågor samt frågor om nya produktområden och tjänster.

Vad ser du för stora utmaningar i framtiden?

– Säkerhetskundens krav ändras. Nu vill kunden allt oftare ha säkerhetsinstallatören som ett bollplank i hela sitt säkerhetsarbete, från projektering och installation till service och drift. Att kunna erbjuda tjänster blir allt viktigare och produkterna vrids allt mer över till att bli elektromekaniska eller helt mjukvarustyrda. Det ställer nya och andra krav på oss som företag och våra anställdas kompetenser.

han var 16 år

Marie och Jonatan har fullt upp i butiken.

Tobias hälsar välkommen till butiken och huvudkontoret i Västerås.

Marie i det fina personalrummet.

– Vi har en otroligt duktig och kunnig personal och vi måste se till att de kan fortsätta att trivas, utbildas och utvecklas. Men vi måste också fylla på med nya medarbetare, något som blir allt svårare då alla branscher söker personal och stora pensionsavgångar ligger framför oss. Vi tar in många praktikanter och lärlingar för att försöka tillgodose framtida behov och vi har nu även ett försök med ett nytt Traineeprogram där man kommer att få praktisera på olika avdelningar och i olika länder i sex månaders perioder för att sedan få en fast tjänst inom Swesafe.

Vilka nya kompetenser kommer framtidens säkerhetstekniker att behöva?

– Teknikutvecklingen går fort i vår bransch och framtidens säkerhetsinstallatör kommer att hamna mer och mer i frågor runt IT och kunskap om kunders IT-system. Hur integrerar jag säkerhetssystemet i befintligt nätverk, riskbedömning av en

"Vi kommer nog inte att kunna hitta många färdigutbildade tekniker. Vi måste premiera personalens kompetenshöjning"

sån integrering med mera. Intelligent videoanalys (ansiktigenkänning, system som ser över större områden med mera) ökar och kommer säkert att explodera framöver. Nya tekniker kommer som kräver ny kunskap, men självklart kommer fortsatta goda kunskaper i lås- och larmteknik alltid att finnas med i grunden.

Kommer ni att hitta personer med goda kunskaper i befintlig och ny teknik i framtiden?

– Det kommer vi säkert om vi arbetar vidare med praktik- och lärlingsplatser och fortsätter att satsa på vår befintliga personal. Vi kommer nog inte att kunna hitta många färdigutbildade tekniker utan vi måste fortsätta premiera personalens utveckling och kompetenshöjning. Det är därför som vi bland annat uppmuntrar till Mästar- och Gesällbrev samt personcertifieringar.

Vi har en låg personalomsättning och en engagerad personal och våra Swesafe dagar är uppskattade, avslutar Tobias och rusar vidare till nytt möte. ■

Gillar att resa till värmen

Namn: Tobias

Eriksson.

Ålder: 40 år.

Bor: I villa

i Eskilstuna.

Familj: Fru och två egna barn plus tre bonusbarn.

Utbildning: Gymnasium, Tekniks linje i Eskilstuna.

Bakgrund: Startade egen firma som 16 åring och sedan 2001 anställd i Swesafe. Från 2013 som VD.

Intressen: Familjen, resor till sydligare breddgrader, företagande och ett brinnande teknikintresse. Alltid nyfiken och vill veta hur saker fungerar.

Omsätter 600 miljoner kronor

- ✓ Bildades 1998.
- ✓ Etableringar på 25 orter.
- ✓ Cirka 370 anställda och cirka 600 miljoner i omsättning.
- ✓ En mängd Mästar- och Gesällbrev varav 18 tredjepartscertifierade.
- ✓ SLR Auktoriserade.
- ✓ Kvalitets & Miljöledningssystem enligt ISO 9001 & ISO 14001. Certifierad Anläggarfirma för Lås-anläggningar, Inbrottslarm, Brandlarm och CCTV.
- ✓ Huvudinriktning/kundsegment: privata näringslivet, offentlig sektor kommuner och landsting samt fastighetsbolag.

Swesafe – nu och då

1978

GeKå:s Låsmekano AB, med tonvikt på lås och låsservice, startas av Gösta Karlsson och Jan Nordström med verksamhet i Västerås och senare i Enköping. Under Jan-Åke Nordströms ledning kompletteras verksamheten i slutet på 80-talet med företaget GeKå:s Larm & Tele AB vars huvudinriktning är larminstallationer.

1979

Håkan Lindberg och Åke Flodell, båda med mångårig erfarenhet från låsfabrikerna i Eskilstuna, startar Lås & Säkerhetstjänst AB. Bolaget utvecklas under 80-talet till ett för branschen stort företag inom mekanisk och elektronisk säkerhet. Bolaget förvärfvar 1987 GeKå:s verksamhet i Västerås. Förutom verksamhet i Eskilstuna och Västerås etableras filialer i Flen, Linköping och Motala.

1995

GeKå:s går samman med Siggas Lås i Västerås. Genom samgående med GeKå:s Låsmekano och GeKå:s Larm & Tele i Enköping i mitten på 90-talet utvecklas företaget till ett komplett marknadsorienterat säkerhetsföretag inom mekanisk- och elektronisk säkerhet i Västerås och Enköping.

1998

Lås & Säkerhetstjänst, Siggas Lås och GeKå:s går samman och bildar Swesafe i Sverige AB. Huvudkontoret placeras i Västerås och med en personalstyrka på mer än sextio personer och en omsättning på närmare sjuttio miljoner har Sveriges största säkerhetsföretag inom denna nisch bildats.

Vi är Sveriges ledande

SLR Auktorisation

Auktoriserad Låsmästare innebär att företaget uppfyller de krav som SLR och SSF gemensamt tagit fram. Bland annat ska det finnas bevis på yrkeskunskap genom mästar- och gesällbrev, SLRs etiska regler ska följas, licenser från tillverkare måste finnas och butik och lokaler måste uppfylla gällande skydds krav. Anlita alltid en auktoriserad Låssmed!

Vad är ISO 9001?

ISO 9001 är en internationell standard som rör kvalitetsledning och gäller för alla organisationer inom alla branscher och verksamheter. Den innehåller åtta huvudämnen:

- ✓ Kundfokus
- ✓ Ledarskap
- ✓ Medarbetarnas engagemang
- ✓ Processinriktning
- ✓ Systemangreppssätt för ledning

- ✓ Ständiga förbättringar
- ✓ Faktabaserade beslut
- ✓ Ömsesidigt fördelaktiga relationer till leverantörer.

Vad är ISO 14001?

ISO 14001 behandlar miljöledning och innehåller de viktigaste kraven för att identifiera, kontrollera, systematisera och bevaka miljöpåverkan inom organisationer, samt hur ledningen och förbättringen av systemet sköts.

Alla SLRs medlemmar är auktoriserade, innehar Mästarbrev och har en bred utbildning. Din säkerhetspartner hittar du här. Våra etiska regler och krav på Mästarbrev, garanterar en

Alingsås Lås & Larmservice AB	ALINGSÅS	www.alas.se	Bysmeden Lås AB	HÄGERSTEN	www.bysmeden.se
Låsinväst Svenska AB (filial)	ANGERED	www.lasinvast.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	HÄGERSTEN	www.swesafe.se
Bergs Låsverkstad AB	BANDHAGEN	www.bergslas.se	Västberga Lås AB	HÄGERSTEN	www.vastbergalas.se
Låssmeden AB	BODEN	www.lassmedboden.com	Nylunds Lås AB	HÄRNÖSAND	www.nylundslas.se
Direct Larm & Lås AB	BORÅS	www.directlarm.se	Vällingby Låsservice AB	HÄSSELBY	www.vallingbylas.se
Lås & Slipexperten, AB	BORÅS	www.lassslip.se	Hässelholms Låssmed AB	HÄSSELHOLM	www.hmllassmed.se
LåsTeam AB	BORÅS	www.lasteam.se	Allans Lås & Larm AB	HÖRBY	www.allanslas.se
Alviks Lås AB	BROMMA	www.alvikslas.se	Sickla Låsteknik AB	JOHANNESHÖV	www.sicklalasteknik.se
Bromma Lås AB	BROMMA	www.brommalas.se	Järfälla Låsservice, AB	JÄRFÄLLA	www.jarfallalasservice.se
Täby Danderyds Lås AB (filial)	DANDERYD	www.danderydslas.se	Norrlås, AB	JÄRFÄLLA	www.norrlas.se
Swesafe AB (Publ) (filial)	ENKÖPING	www.swesafe.se	Yxhage Lås & Europalarm AB (filial)	JÖNKÖPING	www.yxhage.se
Låsmästarna i E-tuna AB	ESKILSTUNA		Yxhage Lås & Europalarm AB	JÖNKÖPING	www.yxhage.se
S:t Erik Lås AB (filial)	ESKILSTUNA	www.stlas.se	Kalmar Låsservice AB	KALMAR	www.kalmarlas.se
Swesafe AB (Publ) (filial)	ESKILSTUNA	www.swesafe.se	WB Lås AB	KALMAR	www.wblas.se
Great Security Sverige AB	FALKENBERG	www.greatsecurity.se	Blekinge Lås & Larmteknik AB	KARLSHAMN	www.blekingelas.se
Wikströms Lås Protectum AB	FALKENBERG	www.protectum.nu	Ekbergs Låsservice eftr AB	KARLSKOGA	www.ekbergslas.se
Vadsbolås AB (filial)	FALKÖPING	www.vadsbo.com	Karlskrona Låsservice AB	KARLSKRONA	www.kna-las.nu
Falu Lås & Nyckelservice AB	FALUN	www.falulas.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	KARLSTAD	www.swesafe.se
Farsta Lås AB	FARSTA	www.farstalas.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	KATRINEHOLM	www.swesafe.se
Nyckelkedjan, AB (filial)	FINSPÅNG	www.nyckelkedjan.se	Låsfixarna i Kiruna AB	KIRUNA	www.lasfixarna.se
Swesafe AB (Publ) (filial)	FLEN	www.swesafe.se	Bysmeden Lås AB (filial)	KISTA	www.bysmeden.se
Punktum Lås & Larm AB (filial)	GNESTA	www.punktumlas.se	Låssmeden i Kramfors AB	KRAMFORS	www.lås-smeden.se
Lås Larmteknik Värmdö AB	GUSTAVSBERG	www.laslarmteknik.se	Cityläset AB	KRISTIANSTAD	www.citylaset.se
Låsab Lås- & Larmservice AB	GÄLLIVARE	www.lasab.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	KRISTIANSTAD	www.swesafe.se
Låscity i Gävle AB	GÄVLE	www.lascity.se	Låsmästarn i Värmland AB	KRISTINEHAMN	www.lasmastarn.se
Lås & Nyckel i Gävle AB	GÄVLE	www.nyckel.nu	Swesafe AB (Publ) (filial)	KUMLA	www.swesafe.se
Låstjänst Alarm AB	GÄVLE	www.lastjanst-alarm.se	Kungsbacka Låsservice AB	KUNGSBACKA	www.kungsbackalas.se
Göteborgs Lås & Nyckelverkstad AB	GÖTEBORG	www.gbglas.se	Sotenäs Låsservice AB	KUNGSHAMN	www.sotenaslase.se
Låfa, AB	GÖTEBORG	www.lafalas.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	KÖPING	www.swesafe.se
Låset i Centrum HJK AB	GÖTEBORG	www.lasetgbg.se	Lerums Lås & Larmservice, AB	LERUM	www.lll.se
Låsinväst Svenska AB	GÖTEBORG	www.lasinvast.se	Lidingö Lås & Larm AB	LIDINGÖ	www.lidingolas.se
Låssmeden S Alexandersson AB	GÖTEBORG	www.lassmeden-sa.se	Vadsbolås AB (filial)	LIDKÖPING	www.vadsbo.com
Låsspecialisten AB	GÖTEBORG	www.lassspecialisten.com	AB Allmänna Lås i Limhamn	LIMHAMN	www.allmannalase.se
Majornas Låssmed AB	GÖTEBORG		Lås & Säkerhetsspecialisten i Sverige AB	LINDBERGS	
Martin Mattson & Co Eftr AB	GÖTEBORG	www.martinmattsson.com	Lås & Nycklar i Linköping AB	LINKÖPING	www.lasochnycklar.se
Nokas Låsteknik i Göteborg AB	GÖTEBORG	www.nokas.se	RTS Lås & Larm AB	LINKÖPING	www.rtslasochlarm.se
SafeTeam i Sverige AB	GÖTEBORG	www.safeteam.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	LINKÖPING	www.swesafe.se
SafeTeam i Sverige AB (filial)	GÖTEBORG	www.safeteam.se	Luleå Låskonsult, AB	LULEÅ	www.lulealaskonsult.se
Swesafe AB (Publ) (filial)	GÖTEBORG	www.swesafe.se	All-Round Låsservice AB	LUND	www.allroundlas.com
Södra Vägens Låsservice AB	GÖTEBORG	www.sodravagenslas.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	LUND	www.swesafe.se
Halmstad Låsservice AB	HALMSTAD	www.halmstad-lasservice.se	Låssmeden i Umeå AB (filial)	LYCKSELE	www.lassmeden.com
Lås & Larmspecialisten AT AB	HALMSTAD	www.las-larm.com	Bengtssons Låsservice AB	MALMÖ	www.bengtssonslasservice.se
Brandbergens Låshörna AB	HANDEN	www.lashornan.se	Låscentralen E. Borgström AB	MALMÖ	www.lascentralen.se
Haninge Lås AB	HANINGE	www.hanigelase.se	Nokas Lås-Aktuellt, AB	MALMÖ	www.nokas.se
Gråslås Service AB	HAPARANDA		SafeTeam i Sverige AB (filial)	MALMÖ	www.safeteam.se
Låsmekano Säkerhetscenter AB	HELSINGBORG	www.lasmekano.se	Safeteam Lås-Borgström i Malmö AB	MALMÖ	www.lasborgstrom.se
Lås & Trygghet AB	HELSINGBORG	www.las-trygghet.se	Swesafe AB (Publ) (filial)	MALMÖ	www.swesafe.se
Öbergs Lås & Nycklar Eftr KB	HELSINGBORG	www.obergs.com	Mälardalens Säkerhetscenter AB	MARIEFRED	
Lås-Arne Malmström AB	HUDDINGE	www.las-arne.se	Vadsbolås AB	MARIESTAD	www.vadsbo.com
Aspuddens Lås - Låstjänst HB	HÄGERSTEN	www.lastjanst.com	Säkerhetstjänst i Markaryd AB	MARKARYD	www.sakerhetstjanst.se

säkerhetsföretag!

Vad är FR2000?

I allt väsentligt är kraven på kvalitet och miljö i FR2000 liknande de som ställs i ISO 9001 respektive ISO 14001. Medan ISO 9001 och ISO 14001 är internationellt erkända standarder för många branscher är FR2000 branschanpassat till bland annat Låssmedsföretag och innehåller även lagkraven på arbetsmiljö, brandsäkerhet samt standarden för kompetensförsörjning och kravet på en övergripande verksamhetsbeskrivning.

Certifiering

Vissa certifieringar avser företag, andra deras ledningssystem och vissa avser enskilda personer. Ofta finns ett samband, till exempel att ett företag måste ha ett visst antal anställda eller en viss andel av de anställda som har en viss personcertifiering för att erhålla företags- eller systemcertifiering. Certifiering av ledningssystem, produkter och personer för SLR företag görs av ackrediterat (myndighetskontrollerat) certifieringsorgan, så kallad tredjeparts certifiering.

och ett gediget kunnande. Medlemsföretagen finns över hela landet och din närmsta god service till en mycket hög kvalitet.

Axet Lås i Mjölby AB	MJÖLBY		Punktum Lås & Larm AB (filial)	STOCKHOLM	www.punktumlas.se
■ Swesafe AB (Publ) (filial)	MOTALA	www.swesafe.se	■ S:t Erik Lås AB	STOCKHOLM	www.stlas.se
Nyckellås AB	MÄRSTA		■ SafeTeam i Sverige AB (filial)	STOCKHOLM	www.safeteam.se
■ Mölndals Låsservice AB	MÖLNDAL	www.molndalslas.se	■ Solidlås, AB	STOCKHOLM	www.solidlas.se
■ SafeTeam i Sverige AB (filial)	MÖLNDAL	www.safeteam.se	■ Stockholms Låsservice City AB	STOCKHOLM	www.sthlmlas.se
IT Installationsteknik Sverige AB	NACKA	www.it-s.se	■ Storstadens Lås HB	STOCKHOLM	www.storstadenslas.se
■ ■ ■ Nacka Lås & Larm AB	NACKA	www.nll.nu	■ Söderlås vid Ringen AB	STOCKHOLM	www.soderlas.se
■ ■ ■ Lås & Nycklar i Norrköping AB	NORRKÖPING	www.lasonycklar.se	■ Swesafe AB (Publ) (filial)	STRÅNGNÄS	www.swesafe.se
■ Låssmeden i Norrköping AB	NORRKÖPING	www.lassmeden.se	■ Låspunkten AB	SUNDBYBERG	www.laspunkten.se
Norrköpings Låsverkstad AB	NORRKÖPING	www.norrkopingslasverkstad.se	■ Punktum Lås & Larm AB	SUNDBYBERG	www.punktumlas.se
Nyckelkedian, AB	NORRKÖPING	www.nyckelkedian.se	■ Byggbeslag AB, Låsavd.	SUNDSVALL	www.byggbeslag.se
■ Swesafe AB (Publ)(filial)	NORRKÖPING	www.swesafe.se	■ Lås & Maskinservice AB	SUNDSVALL	www.lasomaskin.se
■ Norrtälje Låsservice AB	NORRTÄLJE	www.ntjlas.se	■ Nokas Låsteknik i Göteborg AB (filial)	SÄVEDALEN	www.nokas.se
■ Spaak Säkerhet AB	NORRTÄLJE	www.spaaksakerhet.se	■ Axlås AB (filial)	SÖDERTÄLJE	www.axlas.com
Nybro Lås AB	NYBRO	www.nybrolas.se	■ Mälardalens Säkerhetscenter AB (filial)	SÖDERTÄLJE	
■ Södertörns Lås AB	NYNÄSHAMN	www.sodertornslas.se	■ Swesafe AB (Publ) (filial)	SÖDERTÄLJE	www.swesafe.se
■ Sjögrens Lås & Brandskydd AB	OSKARSHAMN	www.sjogrenslas.com	■ Telge Lås & Nyckel AB	SÖDERTÄLJE	
Låsmekaniska i Piteå AB	PITEÅ	www.lasmekaniska.com	■ Isgrens Lås AB	TRELLEBORG	www.isgrens.se
Vadsbolås AB (filial)	SKARA	www.vadsbo.com	■ Dalek Lås & Larm AB	TROLLHÄTTAN	www.dalek.se
■ ■ ■ ■ Stanley Security Sverige AB	SKARPNÄCK	www.stanleysecuritysolutions.se	■ Tyresö Låsservice AB	TYRESÖ	www.tyresolas.com
■ ■ ■ Axlås AB (filial)	SKÄRHOLMEN	www.axlas.com	■ Ensta Lås AB	TÄBY	www.enstalas.se
Vadsbolås AB (filial)	SKÖVDE	www.vadsbo.com	■ Täby Danderyds Lås AB	TÄBY	www.tabylas.se
Gerts Lås & Larm AB	SOLLENTUNA	www.gertslas.se	■ Rikstväans Låsservice AB	UDDEVALLA	www.rikstvaanslas.com
Norra Stationen Lås & Larm AB	SOLLENTUNA	www.abatron.se	■ SafeTeam i Sverige AB (filial)	UDDEVALLA	www.safeteam.se
■ ■ ■ ■ Schneider Electric Sverige AB	SOLLENTUNA	www.schneider-electric.se	■ Perssons Låsservice AB	ULRICEHAMN	
Sollentuna Lås (filial)	SOLLENTUNA	www.vallentunalas.com	■ Låssmeden i Umeå AB	UMEÅ	www.lassmeden.com
■ Axlås AB (filial)	SOLNA	www.axlas.com	■ Låskedian i Umeå AB	UMEÅ	www.byggbeslag.se
Råsunda Låsservice AB	SOLNA	www.rasundalas.se	■ ■ ■ Swesafe AB (Publ) (filial)	UMEÅ	www.swesafe.se
Spånga Lås AB	SPÅNGA	www.spangalas.se	■ ■ ■ Swesafe AB (Publ) (filial)	UPPSALA	www.swesafe.se
■ SafeTeam i Sverige AB (filial)	STENUNGSUND	www.safeteam.se	■ Vallentuna Lås AB	VALLENTUNA	www.vallentunalas.se
■ Axlås AB (filial)	STOCKHOLM	www.axlas.com	■ Great Security AB (filial)	VARBERG	www.greatsecurity.se
■ ■ ■ Axlås AB	STOCKHOLM	www.axlas.com	■ ■ ■ Great Security AB	VARBERG	www.greatsecurity.se
Begelas, AB	STOCKHOLM	www.begelas.se	■ Lås & Nyckelservice Vimmerby	VIMMERBY	www.lasochnyckelservice.se
Brandts Lås & Nyckelservice	STOCKHOLM	www.lasochnyckel.se	■ Gotlands Glas & Lås AB	VISBY	www.glasolas.se
Corells Lås AB	STOCKHOLM	www.corellslas.se	■ Garantilås i Stockholm AB	VÄLLINGBY	www.garantilas.se
Hornsplans Lås AB	STOCKHOLM	www.hornsplanslas.se	■ Puttes Lås & Nyckelservice AB	VÄNERSBORG	
Karla Låsservice AB	STOCKHOLM	www.karlalass.se	■ Låsservice i Värnamo AB	VÄNERSBORG	www.varnamolasservice.se
Kungsholms Låsservice AB	STOCKHOLM	www.kungsholmslas.se	■ Lundkvist Lås & Nycklar AB	VÄSTERÅS	www.lundkvistlas.se
Kungslås AB	STOCKHOLM	www.kunglas.se	■ ■ ■ Swesafe AB (publ)	VÄSTERÅS	www.swesafe.se
Lindells Låsservice AB	STOCKHOLM		■ SafeTeam i Sverige AB (filial)	VÄSTRA FRÖLUNDA	www.safeteam.se
■ ■ ■ LS Svensk Larmteknik AB	STOCKHOLM	www.svensklarmteknik.se	■ ■ ■ Swesafe AB (Publ) (filial)	VÄXJÖ	www.swesafe.se
Låsborgen AB	STOCKHOLM	www.lasborgen.se	■ Skåne Lås, AB	YSTAD	www.skanelas.se
Låscentrum AB	STOCKHOLM	www.lascentrum.se	■ Låshuset AB	ÄNGELHOLM	www.lashuset.se
■ Låskompetens i Stockholm AB	STOCKHOLM	www.laskompetens.se	■ Axet Låsservice AB	ÖREBRO	www.axet-las.se
■ ■ ■ Låsmakarna AB	STOCKHOLM	www.lasmakarna.se	■ Lås & Säkerhet i Örebro AB	ÖREBRO	www.lassakerhet.se
Låsman AB	STOCKHOLM	www.lasman.se	■ ■ ■ Swesafe AB (Publ) (filial)	ÖREBRO	www.swesafe.se
Låssmeden FGJ AB	STOCKHOLM		■ Låssmeden i Umeå AB (filial)	ÖRNSKÖLDSVIK	www.lassmeden.se
Låssnabben AB	STOCKHOLM	www.lassnabben.se	■ Övik Låsteknik AB	ÖRNSKÖLDSVIK	www.lasteknik.com
Nybergs Lås AB	STOCKHOLM	www.nybergslas.se	■ Låsservice i Mälardalen AB	ÖSTHAMMAR	
Punktum Lås & Larm AB (filial)	STOCKHOLM	www.punktumlas.se			

Välordnat convent med många ut

Utanför ELF Convention flockades turisterna i det vackra vädret.

I slutet av maj var det åter dags för det årliga ELF Conventet. Denna gång var det italienska förbundet som stod värd och man hade förlagt Conventet till renessansfamiljen Medicis hemstad, Florens.

Text & Foto: Mats Moberg

Organisationen var lysande och allt fungerade perfekt. Lucia Casiraghi från ERSI (italienska förbundet) hade gjort ett jättejobb och fick ta emot gästernas jubel på den avslutande galamiddagen som hölls i det vackra Palazzo Borghese från 1400-talet.

All aktivitet skedde i Florens centrum vid Firenze Fiera Congress Center inom kort promenadavstånd från stadens city och hotell. Kongressområdet ligger i en lummig park där den pampiga Palazzo dei Congressi från 1700-talet användes för kurserna och det nyare Palazzo degli Affari inhytte den tre våningar stora leverantörsutställningen. Cirka 1 800 besökare från totalt 44 länder fanns på plats. De kunde bland annat delta på någon av de 27 olika kurserna och seminarierna eller bara vandra runt bland de 37 utställande företagen.

Bland de intressanta föredragen var det ett som stack ut lite extra. Det var ett föredrag om så kallad 3D

printing av nycklar. 3D Printers eller som vi säger i Sverige 3D-skrivare kan från en datafil "skriva" ut föremål i 3D, oftast i plastmaterial men även andra material kan användas. Det har under en längre tid funnits farhågor för att denna teknik ska användas av "buset" för att enkelt kunna ta fram en fungerande nyckel.

Fenomenet 3D-skrivare är ingen nyhet, redan på 1980-talet använde tillverkningsindustrin maskiner för prototyp-tillverkning som var föregångare till dagens 3D-skrivare. Skillnaden i dag är det relativt låga priset på printarna. På 1980-talet var det mångmiljoninvesteringar som gällde, i dag kan man hitta en väl fungerande 3D printer för runt 15 000 kronor. Det finns ännu billigare printrar men då kan man oftast inte få någon större precision på det printade objektet. Nu går utvecklingen fort och det är möjligt att ta fram objekt av olika material i en och samma "utskrift". Forskare på Cornell University i USA har bland annat tagit fram en 3D printer som kan printa en fungerande högtalare med ledande plastmaterial och magnet! Man tror att det i framtiden ska gå att printa elektronikkomponenter med mera.

Föredragshållare i Florens var Marc Tobias från USA, (som hjälper stater, myndigheter och företag

med utredningar runt lås och värdeförvaring samt är en välkänd brottsmålsjurist, författare och lärare med mera) från USA. Han berättade om utvecklingen inom området. Marc ser en ökad risk för att tekniken även kommer att öka hotet mot mekaniska högsäkerhetslås och inte enbart utgöra ett hot mot "enkla" lås.

Han ser inte avbildning till exempel från ett foto som den stora risken utan pekade på att många av dagens nyckelprofiler och koder för nerfräsningar finns digitalt på nätet. Den som får tag på dessa filer har inga problem att överföra dessa till en 3D-skrivare och på 5–10 minuter ha en fullt fungerande nyckel. Med hjälp av internet behöver inte skrivaren och den som skickat informationen vara på samma ställe eller ens i samma land. Global brottslighet har fått ett nytt verktyg!

Olika lås- och nyckeltillverkare arbetar sedan en tid på att hitta motmedel mot 3D-tekniken och enligt Marc så är i dag en kombination av mekanik och elektronik i nyckeln det bästa skyddet mot kopiering. Men ny teknik kommer ständigt och som tidigare nämnts i denna artikel så tror man att tekniken för att printa elektronikkomponenter inte är långt borta.

Men tekniken är inte enbart av ondo! Det öppnar också nya möjligheter för seriösa aktörer.

Dave O'Toole inviger ELF Convention 2014 och Ona från Finska förbundet och ELF sekreterare översätter talet till perfekt Italienska.

Marc Tobias från USA berättade om 3D Printing och dess effekt på inbrotts säkerheten.

SLR ordförande Benny Jansson framför det vackra Palazzo dei Congressi där kurser och möten hölls.

ställare och intressanta föredrag

Den Skandinaviska delen av Board Meeting bordet.

Med 3D tekniken behövs kanske inte längre lagret med alla tusentals ämnen i låsmedens butik/verkstad. Med rätt datafil kan vilken nyckel som helst framställas.

I dag finns plastmaterial som väl uppfyller alla krav på slitstyrka och hållfasthet och skrivare som skriver metallobjekt finns redan. Man kan, om det är en komplex nyckel, göra ämnen i en 3D-skrivare och sedan på vanligt sätt fräsa fram en komplett nyckel. Är det en enklare nyckel så skriver man ut en helt färdig nyckel.

Vi får säkert anledning att återkomma till detta ämne i ett senare nummer av Säkerhetsinstallatören.

Det hölls även ett ELF Board Meeting under Conventet och ELF:s ordförande Dave O'Toole informerade de dryga 20-talen länders representanter om ELF:s pågående arbete och om framtida planer på omorganisation. Dave önskar få ett mindre antal länder som representanter på Board Meeting.

I dag kan det vara ett 40-tal personer som deltar på mötena och det är svårt att få effektiva möten med så många delegater och tolkar runt bordet. Dave föreslog därför att en representant ska vara talesman för en region med flera länder.

Board Meetings representanter ska nu fundera vi-

dare på förslaget innan något beslut i frågan tas.

På mötet var Hans Weissenböck, ordförande för den europeiska tillverkarorganisationen ARGE, inbjuden. Hans informerade deltagarna om ARGE:s arbete med mallar för EPD och vad EPD är samt vad det innebär för installatörsledet.

EPD står för Environmental Product Declaration (miljövarudeklaration) och är ett dokument som beskriver en produkts miljöprestanda kvantitativt baserat på en livscykelanalys (LCA).

Precis som miljömärkning är systemet frivilligt och anger inga minimikrav på värdering av miljöprestanda. EPD är ett utmärkt verktyg för kommunikation av varors och tjänsters miljöprestanda.

EPD växer snabbt, särskilt inom bygg- och anläggningsbranschen (I förra numret av Säkerhetsinstallatören hade vi en utförligare artikel om EPD och SemGroups arbete med detta på nationellt plan).

EPD är i de flesta länder frivilligt att tillhandahålla men länder som till exempel Tyskland har det som ett absolut krav.

Med tanke på den allt intensivare miljödebatten kommer förmodligen frivilligheten på sikt att försvinna i de flesta länderna. Hans berättade vidare att om installatörer får frågor om EPD från kund så ska

Ordförande i ARGE Hans Weissenböck informerade om EPD.

Benny och ELF ordförande Dave O'Toole tävlar i gladast leende.

man i första hand hänvisa kunden till tillverkarna och dess hemsidor för mer information.

SLRs förre ordförande Håkan Svensson deltog för sista gången på ELF Board Meeting och höll ett bejublat tack tal, delvis på klingande Italienska.

Leverantörsutställningen var bland de största i ELF:s historia och det fanns mycket smått & gott att se i de 37 utställarnas montrar. Som vanligt när det är i södra Europa så är intresset och utbudet av produkter för transpondernycklar stort. En mängd olika fabrikat, tillbehör, dyrkar, avkodare och produkter fanns att beskåda.

ELF Convention 2014 var mycket välorganiserat, välbesökt och intressant och det blir svårt för kommande värdländer att slå.

2015 blir ett litet mellanår då Tjeckien som skulle arrangera det hela hastigt hoppade av under våren. ELF Convention 2015 kommer därför, efter en rask insats av ordförande Dave O'Toole, att hållas i Dublin, Irland 22-24 maj nästa år.

Fokus kommer då att vara på konferens och seminarier, lite mindre fokus på utställning och utbildningar.

Se mer om ELF Convention 2015 på www.elf2015.com

Håkan Svensson tackade för sin tid som delegat i ELF på klingande Italienska.

Närmast kameran Torben Klindt ny ordförande i Nordic ELF lyssnar till informationen om EPD.

SLRs ordförande Benny Jansson testar nyckelskåp från Brittiska Traka som köpts av Assa Abloy våren 2014.

Polhem Åland 2014 Samling
i Mariehamn innan hemfärd.

MC-klubben Polhem på solig resa till Åland

Innan sommarens sista veckor övergick till höst träffades ett gäng MC-entusiaster från mellersta och norra delen av landet på Åland. Det blev en minnesvärd resa i det fantastiska sensommarvädret.

Tidigt på fredagsmorgonen den 5 september infann sig 20 deltagare från Norrland, Mälardalen och Stockholm vid färjan i Grisslehamn. Vi i MC Polhem var inte den enda MC-klubben, utan vi fick sällskap av andra med samma stora intresse. Färjan till Åland påminde mycket om de årliga MC-mässorna i vårt land. En snabb uppskattning gav ett antal runt 70 mo-

tordrivna tvåhjulingar av olika märken och utseenden. Fantastiskt var att se det manliga släktets avundsjuka bakom rattarna, inlåsta i sina bilar utan möjlighet att uppleva den frihetskänsla som vi, med hälften av deras hjulantal under våra bakre delar, upplever. Det är dofter, vindar, solsken och inte minst den samhörighet vi har med likasinnade när vi med dånande avgasrör gjorde vår entré på färjan.

Ankomna till Mariehamn efter några

MC Polhems president i grön hjälm framför truppen i Grisslehamn på väg till Åland.

timmars överfart i strålände solsken och spegelblankt hav checkade vi in i stugorna och efter ombyte till mer "civil" klädsel gav vi oss ner till den stora bryggan vid havet och

njöt av sol och det salta havet. Detta kombinerat som alltid med glada ord och glirningar.

Lördagen den 6 september bar det ut på vägarna på Åland. Detta vägnät med måttlig trafik, underbar beläggning och långa svepande kurvor omgivna av havsvatten är en dröm för oss som älskar att köra MC.

Lördagskvällen förlöpte i stort sätt som fredagskvällen. Ytterligare utforskning av Mariehamn med dess frestelser företogs både av tidigare forskare men även nytillskott.

Tidig eftermiddag på söndag 7 september återvände vi till färjan vid Eckerö för överfart till hemlandet. Övervägande inköp i taxfreebutiken på återresan tycktes vara parfym och kunde nog misstänkas vara för att döva samvetet efter en härlig weekend utan fruar och flickvänner. Dock måste informeras om att Anna var med på träffen och körde motorcykel som en "riktig karl" och naturligtvis Marre

med sin Graham och gula VW-Bubbla.

Det positiva med MC Polhem är det härliga sätt vi umgås med varandra. Vi som deltar i träffarna är både leverantörer och installatörer. Bland leverantörerna i år fanns ASSA, Axema, Copiax, EvvaSalto och Prodib. Även den lokale låssmeden Ålands Lås dök upp och gladdes åt att få träffa sina vänner från Sverige under en kort tid på ankomstdagen. Som alltid fanns även denna gång Tommy från Stölds skyddsföreningen på plats med sin stora Honda Goldwing. Tack vare alla knappar på instrumentbrädan stod Hondan för musikunderhållningen denna ljuvliga fredagseftermiddag.

Återigen måste en eloge ges till våra norrländska "järnrövar" från Boden, Umeå och Kramfors, som trots de långa avstånden, alltid är med. De som ännu inte varit med kan vi bara beklaga – men det finns alltid en dörr öppen för den eller de som vill komma med.

Och till sist! MC-Polhem startades för 15 år sedan och endast en gång har man tvingats att ställa in. Det visar det stora och mytomspunna intresset som MC Polhem skapat.

Vår President Lennart (Lelle) från EvvaSalto visade som vanligt sin medfödda talang att organisera dessa möten trots att hans välkända rosa skinnbyxor numera ersatts av svart Goretex.

*Nedtecknat vid styret
av Jan-Ulrik Celsing*

Ren nyckelmagi

Sigma-Pro från KeyLine
Marknadens mest kompletta maskin för tillverkning av tillhållar- och kassaskåpsnycklar samt specialnycklar som Abus.

Kompetent, snabb
och användarvänlig.

Boka demo idag!
08-607 30 05

PROKEY
Oberoende säkerhetsgrossist
www.prokey.se

I väntan på middagen.

Lyckad idé: "Vi bytte jobb med varandra"

Stefan Lundin, Daniel Öhländer och Magnus Eriksson bytte arbetsuppgifter med varandra.

Att byta arbetsuppgifter med jämna mellanrum är sedan länge vanligt till exempel vid löpande bandet hos bilindustrin. Men det är inte så vanligt att byta arbetsuppgifter med varandra som tjänstemän. Där är det vanligare att man byter arbetsgivare när nya uppdrag önskas.

Tre personer på ASSA bytte i vintras tjänst med varandra. Magnus Eriksson tog över Daniel Öhlanders ansvar för Yale, Stefan Lundin tog över Magnus ansvar för Ellås och Daniel tog över Stefans ansvar för lanseringar. En jobb-rotation med flera vinnare visade det sig.

Kunniga medarbetare

Alla tre har lång erfarenhet, rutin och stor kunskap inom sina respektive områden. Magnus har, med sina 20 år på ASSA bland annat som produktenhetschef Ellås och med en bakgrund som lässmed, en mycket gedigen kunskap om branschen.

Stefan har ett förflutet som produkt- enhetschef Cylinder men också drivit stora projekt som Skydd 2012.

Daniel har vi nog sett mest av som "urfadern" för Yale Doorman när det gäller allt från marknadsstudier via utveckling till försäljning. Tre personer med tre olika styrkor som nu vidareutvecklar och använder tidigare erfarenheter på nya poster.

– Traditionellt innebär byte av arbetsuppgifter oftast att man byter arbetsgivare och ibland bransch. Det brukar innebära att kunderna helt förlorar den personliga kontakten hos sin leverantör. Med vår jobbrotation finns vi alla kvar och kan stötta och hjälpa varandra och inga kunder ska behöva hamna i kläm.

Dessutom blev det ett gyllene tillfälle att lära sig något nytt och utvecklas, samtidigt som våra kunskaper behålls i bolaget. En vitaminkick för alla inblandade, en förnyelse för kunderna och en utvecklingsmöjlighet och nytändning för oss alla tre, säger Daniel.

Vitaminkicken: Ett bolag levererar alltid bättre till sina kunder med engagerade medarbetare. ASSA gav ett erbjudande till Magnus, Stefan och Daniel att byta jobb på jobbet och därmed både ge nytändning hos medarbetarna och säkra att kunskap behålls i bolaget.

När: Genom ASSAs jobbrotation finns alla kvar och man kan undvika att upparbetade arbetssätt och åtaganden mot kunder hamnar i kläm. Förnyelse blir det positiva för ASSAs kunder. Med Magnus i förarstolen på Yale kan man som kund hos ASSA lita på inget lämnas åt slumpen eller lämnas ogenomtänkt.

Utvecklingsmöjlighet för trojkan: Trojkan får en chans att lära sig någon nytt och att utvecklas mår vi alla bra av. ■

OLDA® INNOVATION AB
ISO 9001:2008 & ISO 14001:2004 certifierade

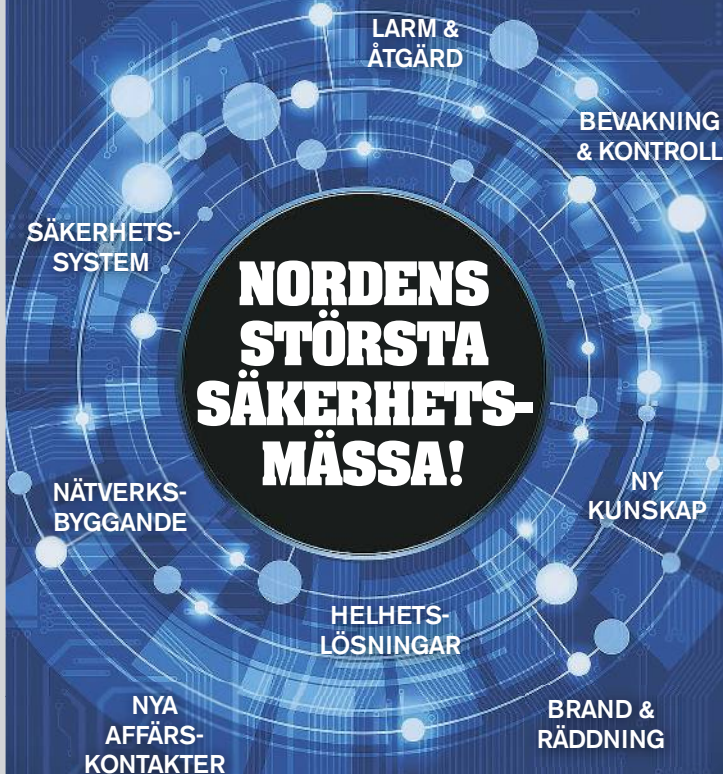
Automatisk kantregel med stolpbredd endast 16 mm.

För att möta efterfrågan, främst från tillverkare och installatörer av aluminium- och PVC-dörr profiler samt falsade dörrar utvecklar vi på OLDA nu en produkt med endast 16 mm stolpbredd. Kontakta oss för mer info!

OLDA Innovation AB utvecklar och tillverkar dörrbeslag med hög kvalitet.
tel: 031-26 68 92 fax: 031-26 68 67 info@olda.com www.olda.com

För fri entré, registrera dig på www.skydd.net

För dig som vill ha total koll på utvecklingen!

SKYDD 2014 levererar de hetaste nyheterna, aktuell kunskap och smarta idéer. Innovativt och inspirerande. Det handlar om högteknologisk övervakning, sofistikerad IT-säkerhet, effektiva säkerhetslösningar och säkerhetstjänster. Missa inte det!

Branschens ledande aktörer är på plats för att ge dig en totalupplevelse i världsklass.

Årets nyhet! Safe City – en interaktiv avdelning som redovisar framgångsrika helhetslösningar.

Öppna kostnadsfria seminarier – välj bland över 50 olika programpunkter.

Parallellmässan – **Nordic Safety Expo** – med senaste nytt inom personligt skydd.

Alla utställare, seminarieprogram, hotell & reseinfo m.m. hittar du på www.skydd.net. Välkommen!

SKYDD!

Säkerhet / Brand & Räddning

14–16 oktober 2014

 Stockholmsmässan

Bostadsinbrott – kränkande och

Bostadsinbrotten utgör bara cirka en procent av alla anmälda brott men när man utsatts för ett inbrott upplevs det mycket kränkande och många känner stor olust och oro efter ett inbrott. En del orkar inte ens bo kvar efter att ha blivit utsatta för ett inbrott.

Text: Mats Moberg samt broschyr
"Hur säker är din nyckel" och statistik från Brå.
Foto: SLR lärobok i låsteknik

Det sker drygt 20 000 inbrott i villor, radhus och lägenheter per år enligt statistik från Brottsförebyggande rådet, BRÅ, en siffra som varierat lite upp och ned under de senaste tio åren. Men trenden har under perioden varit ökande speciellt gällande villainbrotten. Inbrott i lägenheter ökade kraftigt fram till 2011 då ett trendbrott skedde, efter det har inbrotten i villor och radhus i stället ökat. Dessvärre klaras enbart 4–5 procent av dessa brott upp. Det är sällan man får tag på någon misstänkt.

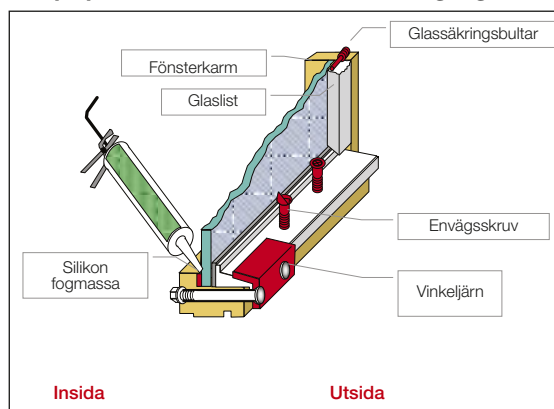
Vem är det då som utför inbrotten?

Förr var det vanligt att så kallade tillfällighetstjuvar och drogmissbrukare stod för merparten av inbrotten. På senare år är det allt mer organiserade internationella ligor som står för inbrotten. Allt färre ungdomar och drogmissbrukare gör nu inbrott. Ligorna är välorganiserade, påhittiga och förekommer i de flesta europeiska länder.

Av någon anledning är oktober–december de månader då flest villa och radhusinbrott sker och då främst i välbärgade områden i tätort. Vi har på senare tid sett bland annat från norra Stockholm, hur ligorna rekar villaområdet innan inbrott. En sten eller något annat föremål placeras på till exempel sopptunnan, ligger den kvar efter några dagar så är förmodligen huset tomt, familjen bortrest och tjuvarna kan agera utan att riskera att bli överraskade av de boende.

Metoderna att ta sig in varierar men fönster och fönsterdörrar (altandörrar) är fortfarande populära vägar in i husen. Antingen bryter man upp fönstret eller så skruvar man bort fönsterlisterna och lyfter ur

Exempel på metoder för att förhindra demontering av glas

hela fönstret, speciellt när det är treglasfönster som oftast är monterade i en kassett.

Ibland tar tjuvarna en steg och klättrar in på övervåningen då många villor och radhus oftast där har sämre lås eller inga lås alls på fönster och balkongdörrar, många av de som har inbrottslarm har det endast på nedre våningen.

Vid lägenhetsinbrott är fortfarande lägenhetsdörren vanligaste vägen in men även här förekommer det att tjuven tar balkongvägen eller via något lågt placerat fönster.

Vad tar tjuven?

Oftast letar man efter kontanter, smycken eller till exempel mobiltelefoner och surfplattor. Att tjuven bär iväg stora TV-apparater eller stereohögtalare är ovanligt. I takt med att bankkontor läggs ner och fler och fler sköter sina bankaffärer på nätet har användning av bankfack minskat drastiskt. Dessvärre innebär det att det förvaras allt mer kontanter och värdefulla smycken i hemmiljö. Detta är något som tjuvarna känner till och utnyttjar. Att gömma smycken i mjölpaketet eller i frysen genomskådas enkelt och det finns få säkra gömställen i hemmet som tjuven inte känner till.

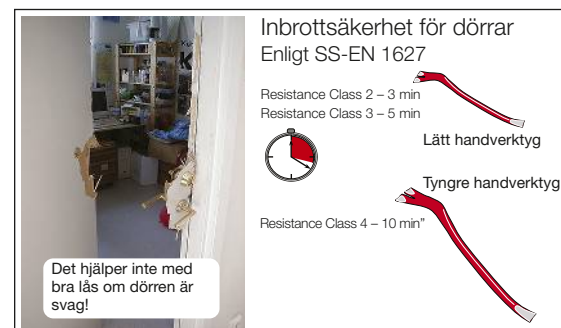
Hur kan man skydda sig mot inbrott?

Att helt gardera sig mot inbrott är i princip omöjligt men det finns många knep för att göra det så svårt som möjligt för en inbrottstjuv.

Grannsamverkan och allmän nyfikenhet på vilka som rör sig i området har mätbar effekt på inbrottsstatistiken enligt BRÅ. Tjuvarna gillar inte att bli sedda. Mekaniskt inbrottskydd så som till exempel godkända dörrlås, fönsterlås, galler och säkerhetsdörrar har bra effekt och försvårar betydligt för inbrottstjuven. Byt lås när du flyttar in och ha alltid dörren låst även när du är hemma. Inbrottslarm har enligt försäkringsbolagen en viss effekt och bör vara kopplat till en larmcentral. Lägenheter på nedre plan bör, förutom en säkerhetsdörr, även ha lås på fönster och eventuella balkongdörrar.

Stegen bör inte förvaras olåst på villatomten, om man inte kan förvara den i till exempel garaget eller liknande bör man låsa fast den med en kraftig låskätting och ett hänglås. Dörrar och fönster i skydd del av tomten bör låsas och säkras på bästa sätt. Postlådan bör vara låsbar och väl förankrad.

I takt med att allt färre har bankfack och därmed förvarar mer värdepapper, kontanter och smycken i hemmiljön så är en så kallad värdeförvaringsenhet (till exempel ett stöldskyddsskåp) en god investering. Smycken, reservnycklar, kreditkort som inte används dagligen med mera är utmärkt att förvara

i ett sådant skåp. Att låsa in plånböcker, mobiltelefoner och bilnycklar där under natten är också effektivt. Ett stabilt och brandklassat skåp skyddar också värdesakerna vid en eventuell brand, perfekt för till exempel säker förvaring av CD-skivor eller lösa hårddiskar med semesterfotona på!

Auktoriserade medlemmar i SLR, kan ge många tips och råd och har stor kunskap om produkter som skyddar ditt hem på bästa sätt och enligt försäkringsbolagens intentioner. Kopieringsskyddade nycklar och så kallat "lika låsning" på hemmets olika lås gör vardagen enklare och tryggare. Det finns nu alltmer elektromekaniska och elektroniska säkerhetsprodukter men observera att du bör kontrollera med ditt försäkringsbolag vad som är godkänt för just ditt hem innan du bestämmer dig för en viss produkt. Försäkringsbolagen kan ha olika krav och syn på dessa produkter och när de får användas.

Du hittar din närmsta SLR-medlem på www.slr.se där du också kan läsa mer om inbrottskydd, lås, larm och värdeförvaringsenheter.

Gallergrind.

LÅSFÖRETAG SÄLJES

Etablerat välkänt låsföretag i Borås med egen butik. Överläts på grund av generationsskifte.

Omsättning ca. 4-5 mkr/år. Genererar vinst varje år. Personal 2-3 st. Stor utvecklingspotential för personer/kollegor med utbildning eller företag inom branschen.

ISO certifierad sedan 2011.

LÄNIA FÖRETAGSFÖRMEDLING

pa.waderoth@lania.se 0705-71 30 80

www.lania.se

en källa till oro!

Nyckeln till ett framgångsrikt skydd

Nycklar kan i princip delas in i tre huvudgrupper

- **Nycklar utan kopieringsspär**
 - Nycklar som fritt kan kopieras eller tillverkas utan krav på legitimation, rekvisition eller några som helst säkerhetsrutiner.
- **Registrerade (spärrade) nycklar**
 - Systemnycklar som är registrerade på en specifik kund eller kundgrupp. Det finns rutiner och regler för vem som har behörighet att beställa nycklar och vem som får tillverka dessa.
 - Systemhandlingar finns för registrering av hur många nycklar som tillverkas.
- **Juridiskt skyddade nycklar och nyckelämn** (patenterade)
 - Patenterade nycklar och nyckelämn är juridiskt skyddade mot all typ av kopiering så länge som ett giltigt patent eller mönsterskydd finns.
 - För att få tillverka juridiskt skyddade nycklar krävs ett avtal mellan innehavaren av det juridiska skyddet och den som önskar tillverka nycklarna.
 - Att tillverka juridiskt skyddade nycklar och nyckelämn utan sådant avtal är straffbart och medför dryga böter eller fängelse.
 - Vid val av låssystem skall alltid det juridiska skyddet mot illegal nyckelkopiering vara en av de viktigaste faktorerna att beakta för att göra rätt val.
 - Alla förändringar i låssystemet registreras till exempel utlämning och nytillverkning av nycklar.
- **Hur kontrollerar du om nyckeln är juridiskt skyddad?**
 - Är du osäker så kontakta din närmaste auktoriserade låsmed

När du låser dörren till ditt hus, fastighet eller fordon, sätter du en gräns för tillträde av andra än de med rätt nycklar, att komma in utan att tillgripa våld. Om du inte har full kontroll på vem som har nycklar till de dörrar du låst kan denna gräns lätt komma att överskridas. Bruk av nycklar som inte borde finnas är vanligare än vad man tror. Att använda en sådan nyckel är också det absolut lättaste sättet att ta sig in i andras fastigheter eller fordon och där stjäla värdeföremål utan att lämna inbrottsspår efter sig. Du kan i ett sådant läge få mycket svårt att få ersättning från ditt försäkringsbolag.

Med andra ord – har du inte full kontroll över dina nycklar har du heller inte kontroll på din fastighet, lägenhet eller fordon och därmed inte heller på dina värdesaker!

"ASSA 900, alltid rätt saker med i bilen"

www.assa.se

ASSA 920 brandklassat elslutbleck

ASSA 900-serien lever upp till allt högre krav inom områdena **listtryck**, **brand-** och **driftsäkerhet**. Vårt elslutbleck ASSA 920 uppfyller gällande normer för brandgodkännande enligt EN 14846.

Med ASSA 900-serien gäller samma urtag och stolpar oavsett kundens krav på säkerhet. Det innebär att du minimerar lagerhållningen både på hyllor och i servicebilar. Elslutblecken är anpassade för låshusen Connect och Modul.

Läs mer på assa.se eller ring oss på 016-17 70 00.

ASSA®
ASSA ABLOY

ASSA ABLOY, the global leader
in door opening solutions

TRIUM

NU 100 DÖRRAR LARM- OCH KAMERA INTEGRERING

ANSLUT MED VALFRI
WEBLÄSARE

CDVI Sweden
Box 9011
400 91 GÖTEBORG
Tel: 031-760 19 30

cdvi.se

CDVI

The installer's choice

RCO Security etablerar sig på norska marknaden

Tor Arne Aarhus.

Thomas Sann.

Efter många framgångsrika år i Sverige satsar nu passerkontrollsföretaget RCO Security AB på en stor etablering i Norge. Satsningen är redan i gång och arbetet leds från Oslo-kontoret av landschefen Tor-Arne Aarhus. Nyanställd är också Thomas N. Sann, Sales & Business Development Manager.

I snart 40 år har RCO Security bedrivit verksamhet på den svenska marknaden. Nu väljer man alltså att applicera samma framgångsrecept i Norge där målet blir detsamma – att erbjuda de bästa produkterna och lösningarna inom elektronisk nyckelfri låsning.

– Vi ser stora tillväxtmöjligheter i såväl Sverige som Norge och därför är det ett naturligt steg för oss att nu etablera verksamhet i vårt västra grannland, säger RCO:s VD Lars Mattsson.

Den som kommer driva bolaget i Norge är Tor-Arne Aarhus. Han kommer närmast från rollen som verksamhetsansvarig för Siemens, Security Products i Norge, där han även haft rollen som Head of Sales Nordic. Tidigare har han också varit ansvarig för både Bewator AS och Alarmcom AS i Norge, två bolag som båda fusionerats in i Siemens AS. Tor-Arne Aarhus inledde sin karriär i säkerhetsbranschen re-

dan 1987 i bolaget Cerberus AS. Där hade han ledande roller både inom teknisk service och systemförsäljning.

– Det känns väldigt inspirerande att få chansen att bygga upp RCO Security på den norska marknaden. Bolagets produktutbud präglas av hög kvalitet och utmärkt funktion som vi gärna vill representera i Norge, säger Tor-Arne Aarhus, som ser fram emot att kavla upp ärmarna och sätta i gång på allvar.

Till Tor-Arnes hjälp finns även Thomas N. Sann, Sales & Business Development Manager. Thomas var tidigare Country Manager för UTC Fire & Security AS och har lett bolagets verksamhet de senaste sex åren. Thomas har över 17 års erfarenhet från säkerhetsbranschen och har tidigare haft både teknik- och säljroller i bolagen GE Security, Interlogix och Aritech i Norge.

RCO Security AS kommer i Norge jobba efter den framgångsrika och väletablerade svenska affärsmodellen där säljinsatsen tillsammans med bolagets installatörer och låssmeder kommer att riktas mot slutkunder inom både privat och offentlig sektor. Sälj, installation och service utförs av ett brett nät av certifierade återförsäljare och distributörer (lås-, alarm-, tele- och elinstallatörer). ■

Nordic ELF möte i Florens

I samband med ELF Convention i Florens träffades gruppen i ELF Nordic för ett möte.

Arbetet i Nordic ELF har på senare tid bland annat varit fokuserat på de olika regelverk och standarder som tagits fram i bland annat Irland och Italien runt krav på säkerhetsinstallatörer. Irland har redan en standard liknande SSFs för anläggningarna som är i bruk och Italien har lämnat in ett förslag om auktorisation av säkerhetsföretag till det italienska parlamentet. Även Finland arbetar nu på ett lagförslag.

Inom Nordic ELF är intresset stort för hur det går med dessa förslag till lagar som Italien och Finland nu tittar på och vad de kan komma att innebära i förhållande till de normer vi i Sverige har för certifierade anläggningfirmor. Kanske finns det en möjlighet att nå målet på en form av statlig auktorisation för säkerhetsföretag. En viktig fråga då vår bransch varken har plats för, eller kan tillåta, ”fuskare” i yrket. Säkerhetskunden måste kunna lita på installatören och installationen, en branddörr ska gå att öppna vid en nödsituation!

En hel del andra frågor avhandlades också på mötet innan det blev dags för val av ny ordförande i gruppen. Håkan Svensson har varit Nordic ELF:s ordförande sedan juni 2009 och med anledning av att han nu avgått som ordförande i SLR var det dags för

val av ny ordförande. Torben Klindt, formand (ordförande) i Dansk Låsesmede Forening valdes på två år till ny ordförande för Nordic ELF. Torben arbetar till vardags på Hovedstadens Låse-Service som ligger centralt i Köpenhamn. ■

Avgående ordförande Håkan Svensson gratulerar Torben Klindt till ordförandeposten.

RCO lanserar den grafiska larmpanelen R-TOUCH 50

Larmpanelen R-TOUCH 50 från RCO Security AB erbjuder användaren en enkel, tydlig och säker larmstyrning. Den unika panelen på 15 tum ger total överblick och kontroll över larmanläggningen eftersom man kan övervaka och styra såväl inbrottslarm som driftslarm och brandlarm – allt med några enkla tryck på den stora och intuitiva pekskärmen.

– Det är med visionen om att skapa en folklig produkt som vi nu lanserar R-TOUCH 50. På många arbetsplatser kan hanteringen av larmet upplevas som ett problem, men med denna larmpanel kommer personalen att känna sig trygg eftersom de på ett enkelt sätt kan aktivera och slå ifrån larmet samt få information i klartext utan onödiga tekniska termer, säger Lars Mattsson, grundare och vd för RCO Security.

Den SBSC-intygade panelen R-TOUCH 50 består av en aluminiumram med plåtbakstycke och härdad glasfront. Den är avsedd för montering inomhus, en för hela fastigheten eller en vid varje larmområde, och systemet kan lätt konfigureras från RCO:s administrationsmjukvara R-CARD M5. På ritningen över fastigheten och dess våningsplan som syns på skärmen kan personal och väktare bland annat se olika larmpunkter, larmets status samt bortkopplade eller aktiverade larmzoner. Den stora pekskärmen gör systemet lättarbetat och med handen är det enkelt att zooma, panorera samt förflytta sig i menyerna och styra anläggningen.

– Att ha en stor bildskärm på väggen i entrén till företaget öppnar också för många framtida möjligheter som vi vill implementera i panelen, exempelvis att kunna visa utrymningsvägar, scheman eller ge besökare och anställda annan nyttig information, säger Patrik Drugge, försäljningschef, RCO Security.

R-TOUCH 50 ansluts via IP direkt till undercentralen UC-50 och ingår som en enhet i RCO-systemet R-CARD M5 MEGA. Det går också att upgradera befintliga MEGA-anläggningar med R-TOUCH 50. Panelen har språkstöd för svenska, engelska, finska, danska och norska och finns tillgänglig i både en Prox-version och en Mifare-version. ■

Produktnyhet från Yale

Den 25 augusti lanserades ytterligare en produkt i det digitala Yale-sortimentet: Yale Easy.

Yale Easy är ett kodlås som kan användas för att komplettera befintliga lås eller för att låsa utrymmen som tidigare inte varit aktuella för kodlås. Till exempel boden eller förrådet.

Yale Easy monteras på den utanpåliggande låskistan ASSA 576 som fortfarande finns kvar i de äldre bostadsbestånden. Det kompletta paketet innehåller kodlås och låshus, vilket förenklar nymontage.

Funktion och design

- 2 koder, familjekod och gästkod
- Koden på 4-12 siffror är valbar
- Mattborstad design
- Elegant belyst touch knappsats
- 4 stycken AA batterier

Assa AB utökar produktportföljen med Traka nyckeladministration.

Nyckelskåpen från Traka finns i två versioner, stand-alone och online. Om verksamheten exempelvis önskar flera skåp i olika byggnader, kan online skåpen kopplas samman via nätverk. Administrationen av detta kan antingen göras centralt eller på flera olika platser.

För de som önskar stand-alone lösningar finns skåp från Traka som enkelt installeras utan krav på nätverk och PC-programvara. All administration sker då via en inbyggd touch-skärm.

Båda versionerna finns i tre storlekar med 20 till 180 nyckelpositioner per skåp. Dessa kan sedan byggas ut och

kompletteras för att anpassas efter verksamhetens krav.

RCO släpper ny version av M5

Nu finns version 5.37.4 av RCO Securitys administrationsprogram R-CARD M5 för nedladdning. En viktig nyhet i denna version är bland annat möjligheten till så kallad väsentlig funktion.

Väsentlig funktion innebär att systemet genom givare kan hantera kolvägen. Tack vare funktionen kan man i exempelvis en butik konfigurera systemet så att alla nödutgångar måste vara olåsta innan man kan slå på belysningen och öppna butiken. På samma sätt måste alla nödutgångar vara låsta igen innan det går att släcka belysningen vid butikens stängning. Med väsentlig funktion i butiksmiljö ökar alltså säkerheten för både allmänheten under dagtid och butiken nattetid. Funktionen kan naturligtvis användas på fler objekt än butiker och är inte heller begränsad till just belysningen.

En annan ny funktion i M5, som infördes redan i förra versionen, är möjligheten att i systemdatabasen göra en sökning på spärrade kort eller kort som inte använts under en längre tidsperiod (användaren definierar själv denna tidsperiod). Detta innebär för administratören ett enkelt sätt att rensa upp i databasen eftersom man snabbt och smidigt kan välja vilka användare som ska ha fortsatt behörighet och vilka som ska raderas – vilket naturligtvis ökar säkerheten.

R-CARD M5 används för administration och programmering av R-CARD 5000-passersystem från RCO Security. M5 är en

lättanavigerad och logiskt uppbyggd programvara med möjlighet till anpassningar utifrån enskilda behov. Installation kan göras på en fristående dator eller på en server i nätverk med möjlighet för flera klienter/operatörer att administrera systemet.

www.prodib.se

SILCA OMNIA

- Den senaste tillhållarmaskinen från Silca.
Kompakt, användarvänlig och precis.

ABLOY®

SIMPLY THE TOUGHEST

ABLOY® SUPER WEATHER PROOF PADLOCK

Våra nya hänglås klarar alla väder och miljöer du kan föreställa dig. Häng på låset och låt det passera salta oceaner, bitande snöoväder och rykande sandstormar. Med ABLOY Super Weather Proof kan du lita på att det alltid går att öppna. Vad vi vet finns det inget tuffare hänglås.

Du hittar ABLOY SWP hos väl sorterade grossister.

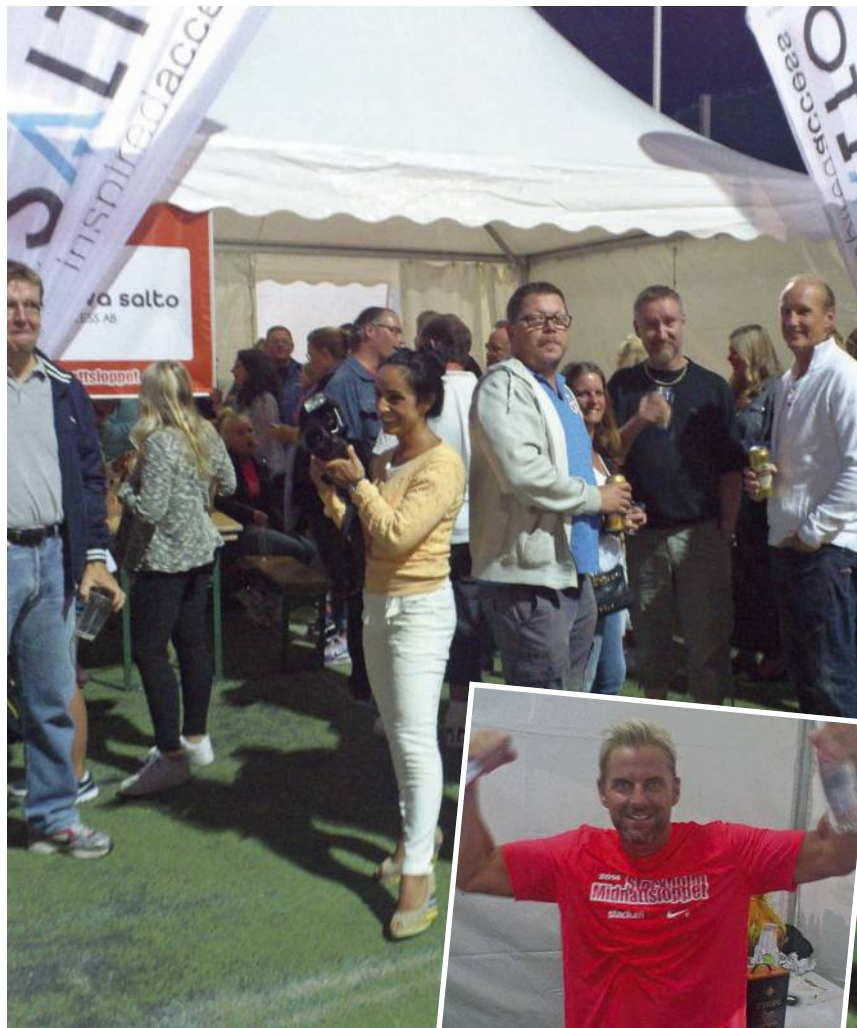
www.abloy.se

Se filmen!

An ASSA ABLOY Group brand

ASSA ABLOY

Midnattsloppet, nytt deltagarrekord!

I Evva Saltos tält bjöds det på förfriskningar och mingel.

Anders Karlemark, VD på EvvaSalto Access AB var mycket nöjd efter årets upplaga av midnattsloppet på Södermalm i Stockholm.

Anders berättar att det var rekord med över 41 000 anmälda löpare. Midnattsloppet som arrangerats sedan 1982 är

därmed Europas största 10-kilometerslopp. Det blev stundtals trångt på Södermalms gator när alla rosaklädda löpare skulle fram.

– Vi hade som vanligt vårt företagstält vid starten och där minglade kunderna med våra tappra och otroligt taggade löpare. Fredrik Schumacher från Evva Salto blev kvällens hjälte då han med marginal (49 minuter och 16 sekunder) klarade den kritiska vallen att klara loppet under 50 minuter. Henders!

I partytältet var det fullt ös hela kvällen. Förfriskningar, frukt och hälsodrycker serverades till allas nöje.

–Ett härligt arrangemang, avslutar en glad och nöjd Anders Karlemark. ■

neXus och Pas Card flyttar – Anrika lokaler blir nytt huvudkontor

Ljust och snyggt.

neXus och PAS Card flyttar ihop och får ett nytt huvudkontor i Ericssons gamla fabrikslokaler vid Telefonplan i Stockholm. De anrika lokalerna som LM Ericsson en gång hade sin fabrik i blir ett modernt kontorslandskap, samtidigt som de k-märkta rummen och strukturerna bevaras.

neXus och PAS Card tar delar av tre våningsplan i anspråk och får plats med kontor, lager, produktion och även en relaxavdelning i utrymmena. Vissa delar av företagets lokaler kommer att vara skyddade enligt skyddsklass 3, där inga besökare beviljas inträde. Andra delar kommer att stå öppna och välkomna besökare in till bland annat ett showroom med det senaste inom fysisk och digital access, och till en takterrass komplett med vinterträdgård och fontän från husets originalutformning.

– Vi ser fram emot vår flytt enormt mycket. Att vi nu får möjligheten att sitta på ett och samma ställe kommer stärka oss som företag och självklart är det lite extra spännande med lokaler av den här typen. Det finns en historia och ett arv att ta vidare, vilket vi är helt inställda på att göra, säger Peter Gille, koncernchef på neXus.

Byggnaden vid Telefonplan stod klar under 1940 och var då ett hyllat exempel på en funktionell arbetsplats som till och med uppmärksammades internationellt. Numera anses huset vara ett riksintresse för kulturminnes-

Kulturhistoriska miljöer bevarade.

vården och det skyddas som motsvarande ett byggnadsminne i kulturminneslagen. Det finns med andra ord en hel del historia i väggarna. Speciellt direktionens våningen högst upp i huset har krav på bevaring av delar som till exempel parkettgolv, skjutdörrar och öppen spis.

Ericsson huserade i lokalerna ända till början av 2000-talet. Efter det har Försäkringskassan flyttat in i delar av byggnaden, andra delar har anpassats till Konstfacks verksamhet och från den 30 juni kommer även neXus och PAS Card att finnas i huset.

Den 11 september hölls invigningsfesten i de nya lokalerna. Vid denna tidnings tryckning hade vi ej hunnit få med något material från detta. ■

Trevlig fikahörna.

www.prodib.se

SILCA FUTURA

- Den senaste nyckelfräsmaskinen från Silca. Kompakt, precis och användarvänlig med en portabel touchskärm.

JAG LITAR PÅ DIG

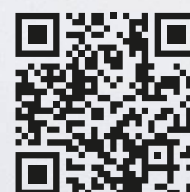

Det är säkert.

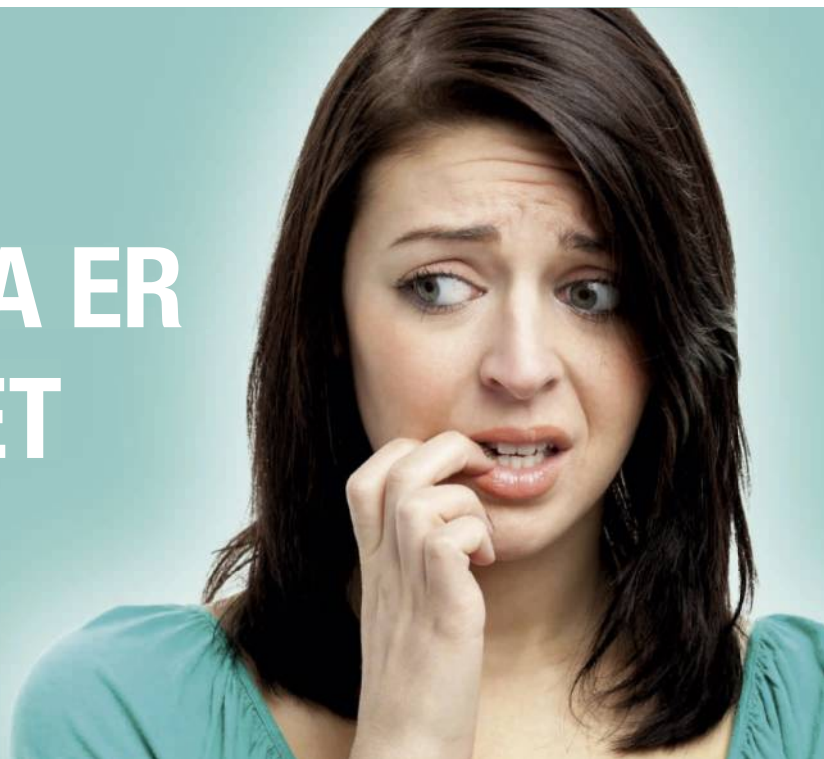

DORMA Låssystem finns i tre olika koncept, IX6, RS8 och DMS – alla utvecklade för att uppfylla de mest varierande krav som kan ställas på ett låssystem. De ger dessutom största möjliga skydd och driftsäkerhet på den nordiska marknaden.

Köp DORMA Låssystem till förmånliga priser. Snabb och bra service får du på köpet. Vänd dig till din närmaste DORMA Låssystem-licensiat för mer information.

SLUTA OROA ER FÖR LARMET

På många arbetsplatser upplevs hanteringen av larmet som ett problem. Den anställda vill helst slippa gå sist för dagen och aktivera larmet eller vara först på morgonen för att slå av larmet. Allt av rädsla för att något ska gå fel. Med den grafiska larmpanelen R-TOUCH 50 blir hanteringen enkel. Den ger samtidigt unika möjligheter att övervaka och styra larmanläggningen, vilket innebär ökad säkerhet.

ENKLARE FÖR PERSONALEN

Personalen kan på R-TOUCH 50 se att allt är klart för att aktivera eller slå ifrån larmet – och om det inte skulle fungera så behöver man inte fundera på vad som är fel. Information och åtgärdstext får man i klartext direkt på bildskärmen.

SNABBARE FÖR VÄKTAREN

En stor fördel för väktaren med R-TOUCH är att han eller hon, om larmet gått, direkt kan se vilken detektor som utlöst och snabbt vidta lämplig åtgärd. En snabb åtgärd innebär oftast minskad skada.

BÄTTRE FÖR INSTALLATÖREN

R-TOUCH 50 har inbyggda funktioner som underlättar för installatören vid besiktning/revision, bland annat gångtester med visning av otestade sektioner.

Med R-TOUCH 50 blir hanteringen enkel

Se R-TOUCH
på SKYDD
Monter A09:30

ELEKTRONISKA LÅS FÖR HEM OCH FÖRETAG

RCO Security AB | 08-546 560 00 | info@rco.se | www.rco.se

SEM Group laddar inför Skydd 2014!

SEM Groups medlemmar finslipar nu det sista inför årets stora höjdpunkt – Skydd 2014. Det är mycket som ska ordnas och planeras inför stora mässor och företagets marknads- och försäljningsansvariga har nu bråda dagar för att få allt på plats.

Förutom de respektive egna montrarna finns även en avdelning i Swesecs monter för SEM Group. Där kan du, som är intresserad och nyfiken på vilka fördelar ett medlemskap i grupperingen ger, få all information och alla argument för att underlätta ditt val.

SEM Group har under året arbetat bland annat med gemensamma mallar för EPDer. (EPD är ett informationssystem för att fakтамässigt beskriva miljöegenskaper hos produkter och tjänster i ett livscykelperspektiv).

Anledningen till att gemensamt arbeta fram grundmallar för detta är det stora arbete och kostnad som uppkommer om varje enskilt tillverkande företag ska ta fram egna mallar. Via SEM Group kan medlemsföretagen få tillgång till dessa mallar till minimal kostnad och minimal arbetsinsats.

SEM Group produktgrupp arbetar bland annat med standarder och normer och i början på sommaren avslutades arbetet med revidering av standarden för "Godkänd Låsenhet" SS 3522 och nu pågår arbete med revidering av normen SSF 200 "Regler för mekaniskt inbrottskydd".

Välkommen till Skydd 2014 och Swesecs monter för mer information runt SEM Group och glöm inte att anmäla dig och dina kunder till Skydd-banketten! ■

Honnörsmedlemmen och gentlemannen Sven-Olle Ohlsson har avlidit

Sven-Olle (även känd som Fix Olle) började sin bana i branschen på 1950-talet hos Kolimport AB Otto Jacobsson i Ystad med kundinriktning snickerifabriken.

Efter ägarens frånfalle anställdes Sven-Olle hos dennes son Åke Jacobsson, Ab Åke Jacobsson, Malmö. Anställningen här blev kortvarig. Sven-Olle värvades av Sven Rehnström, Ab Claesson & Co, Helsingborg. Hittills var anställ-

Sven-Olle blev 86 år.

ningarna som innesäljare med snickerifabriker som målgrupp. Efter några år i Helsingborg anställdes Sven-Olle som innesäljare vid Fixfabriken i Göteborg med hela Sverige som arbetsfält och låssmedsföretag som primär målgrupp. Här verkade Sven-Olle fram till sin pensionering 1992, med ett kortare avbrott för en sejour hos Tomeé i Malmö. Efter pensionering invaldes Sven-Olle som honnörsmedlem i SLR och Mellansvenska, en heder som han uppskattade mycket, och såg som en ära att bli inbjuden till

kongresser och möten. Sven-Olle har uppfattats som seriös och pålitlig i affärsrelationer och alltid haft med sig ett gott humör med "glimten i ögat". Saknaden efter Sven-Olle är stor bland oss som haft förmånen att träffa och umgås med honom, både under hans tid som aktiv och på senare tid på kongresser och möten. Sven-Olle blev 86 år.

Bonde Ohlsson

www.prodig.se

SILCA PRO-TECH

- Perfekt för dig som gör mycket system.
Alla moment i en enda maskin.

STEP

När det måste fungera.

STEP 40 PRELOAD

STEP 90 PRELOAD

STEP 92 PRELOAD

STEP 60 SILENT

TELE2 Arena

STEP elslutbleck, marknadens bredaste sortiment

MED ELSLUTBLECK FRÅN STEP får du marknadens bredaste sortiment. Du klarar över 100 olika dörrfunktioner, och kan anpassa din lösning perfekt till dagens krav på tillgänglighet, säkerhet, utrymning och brandkrav. Oavsett situation kan du vara säker på att det fungerar.

Träffa oss på SKYDD i monter A12:40

SKYDD!

Säkerhet / Brand & Räddning

14-16 OKT 2014 STOCKHOLMSMÄSSAN

Stendals El AB
Signalistgatan 17, SE-721 31 Västerås, Sweden | Telephone: +46 21-18 97 50
Telefax: +46 21-13 01 69 | E-mail: postmaster@steab.se | Internet: www.steplock.se

Dags för utbildning igen

De certifierade värdeförvaringsteknikerna i SHG samlar sig nu inför kommande SLR utbildningsdagar 27-29 januari 2015 där ett antal informationspass och kurser kommer att genomföras. Det handlar bland annat om standarder och normer av Fredrik Backman från SBSC samt lagar och förordningar. Vi kan också se fram emot en ny kurs i materielkunskap med Owe Bengtsson. Denna gång planerar vi för en heldag då det var många önskemål på detta i fjol.

En revidering av SS 3880 "Högsäkerhetslås – Krav och Provning" har genomförts under våren och en remiss gavs ut under sommaren som nu ska behandlas i arbetsgruppen inom TK 172. Revideringen har till stor del utgjorts av redaktionella ändringar samt förtydliganden i avsnittet runt provningen.

SLRs sektion SHG samlar certifierade värdeförvaringstekniker i Sverige. Värdeförvaringsteknikerns kunskaper verifieras genom tredjepartscertifiering via DNV (Det Norske Veritas) eller via SBSC (Svensk Brand och Säkerhetscertifiering). SHG medlemmar besitter en unik kunskap om högsäkerhetslås och värdeförvaringsenheter och alla lagar och regelverk som styr arbeten och service på dessa. Arbeten så som till exempel ett låsbyte på ett vapenskåp ska utföras av en certifierad värdeförvaringstekniker för att skåpets klassning fortsatt ska gälla.

Är du intresserad av mer information runt SHG och hur man blir medlem i SHG så ska du kontakta SLR på www.slr.se

SWESEC och Skydd 2014

Den 14 oktober öppnar portarna för Skydd 2014. Swesec har denna gång, förutom sin stora monter, arrangerat ett digert och intressant föreläsarprogram.

I anslutning till Swesec montern finns talarscenen där föreläsningar rörande allt från normer och standarder till arenasäkerhet kommer att framföras. Speciellt spännande är att Swesec lyckats få Matt Bettenhausen från USA som föreläsare. Matt är Chief Security Officer, Anschutz EntertainmentGroup (AEG Worldwide) och har bland annat säkerhetsansvar för arenor där Super Bowl finaler spelas. (Årets Super Bowl final spelades i New Jersey i februari och ca 82 000 åskådare var på plats för att se Seattle Seahawks besegra Denver Broncos). Matt talar om ämnet Crowd Management (hur hanterar man stora åskådarmassor säkert). Michael Englund som arbetar som säkerhetschef på Tele2 arena och Globen i Stockholm (ägs av AEG och Matt är Michaels chef) kommer också att tala och det kommer att bli spännande att höra vilka olika säkerhetsföresättningar som råder vid stora event runt om i världen.

Men många andra spännande föreläsare ska också framträda på Swesecs talarscen under de tre dagar som Skydd 2014 pågår. Ämnen som Metallstöder, Missing People, IT säkerhet, DNA märkning, Mobila nycklar, Nyheter i standarder och normer samt en redovisning om en enkätundersökning rörande säkerhetschefers kompetens och erfarenhet kommer också att framföras. För exakt dag och tid se mer info i "Skydd 2014 seminarieprogram" du hittar det på

www.skydd.net/program.

En extra krydda på årets Skydd blir galamiddagen den 15e oktober där Nanne Grönwall med tjejband kommer att rocka hårt från scenen.

Skynda på att anmäla dig och dina vänner då det är begränsat med platser!

Skydd 2014 ser i nuläget ut att bli större än någonsin med rekord i utställare och intressanta föreläsare – Missa inte att besöka Swesecs monter och bland annat mingla samt ta del av mer information kring de föreningar och organisationer som ingår under Swesecs paraply.

Välkommen!

Säkerhet och skydd på arbetsplatsen!

ABUS Serie 74

Icke ledande | Anti magnetisk | Extra tålig för värme och fukt

www.abus.com

@Tivedskryss/PANO31

FORM AV SKRATT	GÖRS DET SPANSKA I MADRID	APELSINHUD	KNATTE KAN FÖRZINKA	BIRE-SULTAT KOMPIS FIN FISK	FORT-FARANDE	DEKAD-ANTAL	FÖR-STÖRA	GALT DEN KAN VARA SALTAD	KLIV	TRAMPAS DET PÅ VID NÖD	SKA GE SVAR KAOS	MITT EMELLAN
		→			→							
FORM AV ANROP			DIGITAL SIGNAL-BEHANDLING		KAN DET KLINKAS PÅ VISTÖS					TORRVED SKILS-MÅSSO-STADEN		
		ELAKHET	KYLER	MYCKET STOR I SIDLED								
RAMLADE OMKULL	STOR LED SNO RUNT	SLASK				VÄRMT UPP		SPELADE UT SKREV BOLERO				
				KAN NOG SPELA SE FÖR VISSA				BOND-DOKTOR ÅLADE		HOLLAND KORT EGET REKORD		
KÖMMER MED AV-SLÖJANDE BEVIS	KORT FÖR TITAN	FÄLLA SPELARE NYKTER ORDEN		TURNER OCH BUR BILD-ÄNDELSE				ÄR MAN NOG DU MED				
			VILDKATT KAN DU VÄL DETTA		TYP AV SPRIT					6 MAJ-20 JUNI HUR SA?		
SÅG DET HÄNDA		LEVER GOTT						BLI NÅGOT NYTT				
MATRÅD FÖR ÖVER-VIKTIG	KAN INTE VARA STILLA			KAN EN MISS VARA				HÄRT YTTESKYDD				

Var med & tävla

Var med och tävla om en Trisslott och få chansen till en storvinst! Tre vinnare får varsin Trisslott hemskickad i brevlådan.

Så gör du:

Lös krysset ovan. Mejla svarsraden i de blå fälten tillsammans med ditt namn, adress och mejladress till: info@slr.se. I ärendefältet i mejlet skriver du Kryss 3/2014.

Du kan också skicka in ditt tävlingsbidrag. Skriv ner svarsraden i de blå fälten tillsammans med ditt namn och adress på till exempel ett vykort och skicka det till: SLR, Transportvägen 9, 117 43 Stockholm.

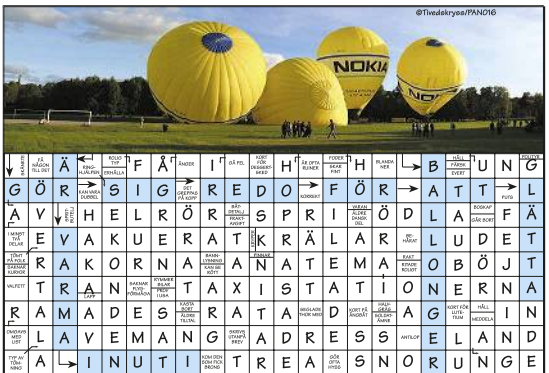
Den 5 november är sista tävlingsdag. Lösningen och vinnarna presenteras i nästa nummer av Säkerhetsinstallatören.

Vinnarna och lösningen till nr 2-2014

Stort grattis säger vill följande tre som får varsin Trisslott: Victoria Zetterberg Karlskoga, Bodil Persson Sjöbo, Bo Jönsson Trelleborg.

Redaktionen håller tummarna för än mer tur med lottvinsterna!

SLRs läroböcker – ett måste för den vetgirige!

SLRs läroböcker har blivit en naturlig del i undervisning och utbildning av lässmeder/säkerhetstekniker och används nu av flera utbildare. Det har tidigare inte funnits något utbildningsmateriel i ämnet och de två böckerna var därför efterlängade!

De två nu utgivna böckerna *Lärobok i låsteknik* och *Elektromekanisk lärobok i låsteknik* har på kort tid blivit mycket populära och säljs även till olika Lässmedsföretag/säkerhetsföretag som stöd i utbildning av lärlingar samt även som uppslagsverk för mer erfarna säkerhetstekniker.

Den senaste boken i serien handlar om inbrottslarm och är ett helsvenskt projekt, (de två tidigare böckerna bygger på underlag från Norska Lässmedsförbundets läroböcker). Boken *Inbrottslarm* med 180 sidor rikt illustrerad text, tar ett samlat grepp om allt från lagar och regelverk till teknik och utförande.

Beställ boken redan i dag!
Du beställer enklast böckerna via vår hemsida www.slr.se

SALTO
inspired access

evva salto
ACCESS AB

INNOVATION
HÅLLER DIG
ETT STEG
FÖRE

NYA
XS4MINI

Nya XS4 Mini är mer än bara ett elektroniskt lås. SALTO presenterar nästa generations elektroniska lås. En lösning som tillfredsställer alla tänkbara behov kring dörr och användare.

Elegant design har alltid varit SALTOs varumärke. Tack vare XS4 Minis diskreta storlek, kombinerad med en modern och ren LED estetik, har vi höjt dessa redan höga standarder. Tillgänglig i två färger. Enkel och snabb installation. Med SALTOs genuina trådlösa nätverksteknologi, är vår nya SALTO XS4 Mini redo till att omdefiniera din säkerhetsvärld.

SVN data-on-card teknologi. Eliminering av mekaniska system innebär automatiskt sänkta kostnader.

Trådlös realtid innebär att du omedelbart kontrollerar och administrerar vem som öppnar vilka dörrar och när.

Enkel att installera och använda. Snabb ersättning av befintliga standarddörrlås utan behov av borrar.

Design. Gå över till morgondagens passerkontroll-design och njut av hög säkerhet och tidlös estetik redan i dag.

RFID. NFC & smartkortteknologi låter dig integrera alla dina användares fysiska säkerhetsbehov i ett enda kort.

Kraftfull programvara för att kontrollera vem, var och när, samt realtidsöverföringar av loggfiler.

Säkerhet och pålitlig passerkontroll 24/7. Säkerställ och kontrollera varje dörr trådlöst.

Passerkontrollteknologin du kan lita på. www.evvasalto.se/

STOCKHOLM (HK)
Elektravägen 22
126 30 Hägersten
08-555 982 00

GÖTEBORG
Flöjelbergsgatan 20C
431 37 Mölndal
08-555 982 23

SUNDSVALL
Regementsvägen 4
852 38 Sundsvall
08-555 982 25

LUND
Järnåkravägen 3
222 25 Lund
08-555 982 16

SALTO SYSTEMS WORLDWIDE:

Australia, Belgium, Canada, China, Czech Republic, Denmark, France, Germany, Italy, Mexico, The Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Singapore, Slovak Republic, South Africa, Spain, Switzerland, UAE, UK, & USA.